

Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 5 ÅRGÅNG 95 1989

NT MAY 1989	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	15	
IK	1/2 ¹²	1/2 ^{2,3}	1	1/2 ^{4,5}	1/2 ^{6,7}	1	1	1/2 ^{8,9}	1/2 ^{10,11}	1/2	7	
ING	1/2 ¹¹	1/2 ¹	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2 ^{7,8}	1/2 ^{9,10}	1/2	6	
ON	1/2 ¹⁰	1/2 ¹¹	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2 ^{6,7}	1/2 ^{8,9}	1/2	3	
OV	1	0	0	0	0	0	1/2 ¹²	1/2 ^{6,8}	0	1/2 ^{7,8}	1/2	5
OV	1/2 ^{8,9}	1	1	1	1	1	1/2 ^{8,4}	1	1 ¹²	1/2 ^{6,7}	0	6
JEVSKIJ	1/2 ^{7,8}	0	0	0	0	0 ^{2,3}	0	1/2	1 ^{4,5}	1/2 ¹²	1/2	5
RG	1/2 ⁸	0	0	0	0	0 ^{1,2}	0	1	1/2 ^{3,4}	1/2	1 ⁶	5
RS	1/2 ⁵	1	1	1	1	1	0	0	1/2 ^{2,3}	1/2	1/2 ⁴	4
SSON	1/2 ⁴	1	1	1	1	1	0	0	1/2 ^{1,2}	1/2	1/2 ⁸	4
R W									1/2 ¹¹	1/2 ¹	1/2 ²	6
										1/2 ¹²	1/2 ¹	6
										1/2 ^{11,8}	1/2	6

SWEDEN CHESS
TOURNAMENT

– Min bästa turnering!

Stormästaren Lubomir Ftáčnik, Tjeckoslovakien vann den andra upplagan av Sweden Chess Tournament i Haninge. Aldrig tidigare har han vunnit en så starkt besatt turnering!

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ågare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi och administration: Lennart Friberg, Näktergalen 29, 222 48 Lund, tel 040/46 55 76.

SSF:s TfS-kommitté: Hakon Persson, Bo Plato och Lennart Friberg.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1989 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 160:–, för övriga 200:–.

Annonsspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Schacksommaren 1989	185	Cupfinalen på Solvalla	212
Sweden Chess Tournament II	186	Tio lag i elitserien?	219
Dödsrunor	195	Limhamn Open	220
Inbjudan till NM	196	Behövs domare?	222
World Cup IV	198	Wasa vidare i Europacupen	223
Kjell Krantz kommenterar	199	Tävlingskalendern	225
Striden FIDE—GMA	202	Thomas Ernst kommenterar	226
Korrschack	203	Problem	230
Ungdomssidorna	204	Studier	231
Schack-Oscar	211	Avesta Open	232

Omslagsfoto: Hans Svedbark

Nästa nummer

beräknas komma ut i mitten av augusti. Det kommer att innehålla ett stort reportage från SM i Sundsvall, rapport från den femte World Cup-turneringen i Rotterdam m m.

Manusstopp: 24 juli!

Schacksommaren 1989

Liksom i fjol kommer sommaren att bli en intensiv tävlingsperiod med bl a SM i Sundsvall, Nordiska Mästerskapet med zonturneringar i Finland samt som kronan på verket finalen i World Cup i Skellefteå.

Det sistnämnda evenemanget lovar att bli något extra med en mängd kringarrangemang av olika slag. Bl a inbjuder man till Expolaris Cup, en öppen turnering med mycket höga startavgifter men med fantastiska prispengar. Första pris är 20 000 kr och rankingpriser på upp till 10 000 (!) utlovas.

□ Kongressen i Sundsvall har som vanligt en del motioner att ta ställning till. Här är några att fundera över:

Malmö Schackförbund vill införa ett obligatoriskt dambord i allsvenskans division IV-grupper från och med säsongen 1990/91. Antalet medlemmar i Sveriges Schackförbund har, påpekar man, minskat kraftigt under det senaste decenniet och i längden har svenskt schack inte råd att i sina led undvara den halva av befolkningen som utgörs av kvinnor.

I Malmö införde man ett obligatoriskt dambord i distriktserien (div V) i fjol.

Västergötlands Schackförbund vill ge centralstyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna att åter inrätta en befattning som riksinstruktör. Svenskt schack är, skriver man, av den storleksordningen att det bör ha en instruktör som skall vara en sammanhållande länk mellan förbundet, distriktet och föreningarna.

Linköpings ASS föreslår att vinnaren av JSM-gruppen liksom tidigare äger rätt att delta i Sverigemästargruppen påföljande år och inte som nu i Mästar-Elit-gruppen. Den nuvarande ordningen kommer, anser klubben, på sikt att utarma JSM-gruppen då det kan antas att flera juniorer redan är kvalificerade för deltagande i Mästar-Elit.

En reflektion i sammanhanget:

Är det inte dags att döpa om Öppna Junior-SM till Öppna Kadett-SM? De bästa juniorerna spelar ju redan bland seniörerna.

□ Stormästarna Lars Karlsson, Ferdinand Hellers och Harry Schüssler har preliminärt uttagnings till herrarnas zonturnering. Reserv är Tom Wedberg. Svenska representanter i damturneringen blir Borislava Borisova och Anna Benér.

Detaljerad inbjudan till Nordiska Mästerskapet återfinns i detta nummer.

□ Att hålla utgivningstiderna går före allt annat. Därför har vi, trots 48 sidor även i detta nummer, av tids- och utrymmesskäl tvingats ställa över en hel del intressant material – landskampen mot Danmark, Göteborg Open, Gausdal m m. Det blir mycket att se fram emot även i nr 6!

REMISJUKAN SLOG TILL I HANINGE

1. L Ftáčnik, Tjeckoslovakien	g 2550	— ½ ½ ½ ½ ½ 1 ½ ½ 1 ½ 1	7
2. J van der Wiel, Holland	g 2560	½ — ½ ½ ½ 1 ½ ½ ½ 1 ½ ½	6½
3. U Andersson, Sverige	g 2620	½ ½ — ½ ½ ½ ½ ½ 1 ½ 1 ½	6½
4. M Wilder, USA	g 2540	½ ½ ½ — ½ 0 1 ½ 1 ½ 1 ½	6½
5. G Sax, Ungern	g 2610	½ ½ ½ ½ — ½ 0 1 ½ ½ ½ 1	6
6. I Sokolov, Jugoslavien	g 2580	½ 0 ½ 1 ½ — 0 ½ ½ ½ 1 1	6
7. L Polugajevskij, Sovjet	g 2575	0 ½ ½ 0 1 1 — ½ ½ 1 0 ½	5½
8. V Smyslov, Sovjet	g 2560	½ ½ ½ ½ 0 ½ ½ — 1 0 ½ ½	5
9. J Arnason, Island	g 2550	½ ½ 0 0 ½ ½ ½ 0 — ½ 1 1	5
10. T Wedberg, Sverige	m 2510	0 0 ½ ½ ½ ½ 0 1 ½ — ½ ½	4½
11. F Hellers, Sverige	g 2565	½ ½ 0 0 ½ 0 1 ½ 0 ½ — ½	4
12. P Cramling, Sverige	m 2480	0 ½ ½ ½ 0 0 ½ ½ 0 ½ ½ —	3½

– Den som spelar mer än fem remier kommer inte att bli inbjuden till nästa års turnering, Såvida han inte vinner, förstås...

Med de orden, uttalade under den första fridagen för deltagarna i Sweden Chess Tournament II i Haninge, försökte organisationskommitténs ordförande Sven-Gunnar Samuelsson råda bot på den remisjuka som under turneringens första fem ronder hade orsakat remi i 20 av de 30 dittills spelade partierna.

Samuelsson hade glimten i ögat, men det fanns oro och allvar bakom hans yttrande. Detta tycktes för övrigt inte ha någon större verkan, ty 43 av de totalt 66 partierna slutade med remi. Det gör 65 procent, en hög siffra.

Att ett parti mellan jämstarka spelare slutar oavgjort är inte så konstigt och i Haninge fanns flera exempel på korta men skarpa och innehållsrika remipartier. Men, det måste erkännas, det fanns stunder då man längtade efter en Kortchnoi, en Agdestein...

Spelarna i en kategori XIII-turnering, som det här var fråga om, är yrkesmän, som får betalt för att visa upp sitt kunnande. Att ta remi efter ett tiotal högst normala utvecklingsdrag kan knappast betraktas som ett fullgott dagsverke. Publik, arrangörer och sponsorer har rätt att ställa större krav och det är väsentligt att spelarna härvidlag inser sitt ansvar.

Bortsett från detta hade årets turnering en intressant sammansättning. Det var hela tiden mycket jämnt i toppen och fortfarande då sista ronden började hade fem man chans att vinna. Kampen avgjordes när Ftáčnik, som ledde med en halv poäng, offrade till sig remischeckar mot van der Wiel.

Vi avstår från ett konventionellt rondreferat och granskar i stället spelarna en efter en:

■ **Lubomir Ftáčnik**, 31, var en charmig bekantskap och väl värd förstapriset på 30 000 kronor. Han var inte riktigt illa ute i något parti och hade all rätt att vara glad åt sin seger:

– Detta är den starkaste turnering jag har vunnit, berättade han. Tidigare i år har jag inte tävlat särskilt mycket, eftersom familjen (hustru och en son på 3 1/2 år) har krävt en hel del tid.

Ftáčnik är bosatt i Slovakiens huvudstad Bratislava. Han vann EM för juniorer 1976/77 och blev stormästare 1980. Samma år ingick han i det tjeckiska laget vid lag-EM i Skara. Han har vunnit det nationella mästerskapet fyra gånger och är idag utan konkurrens sitt lands starkaste spelare.

Han läste fysik vid universitet men från

80-talets början blev det mer och mer schack och nu är han proffs på heltid.

I sjunde och åttonde ronden vann han övertygande segrar mot Wedberg respektive Polugajevskij och mot slutet svarade han för fina försvarsprestationer i partierna mot Hellers och van der Wiel. Här är hans bästa parti:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 86)

Lev Polugajevskij **Lubomir Ftáčnik**
Sovjet Tjeckoslovakien

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4

Ett av de skarpaste sätten att bemöta Grünfeld. Vit etablerar tidigt ett massivt bondecentrum och utvecklar pjäserna så att de kan understödja detta. Alternativet till textdraget är 7. Sf3 följt av 8. Tb1 och Le2, en plan som har lanserats av Kasparov. Polugajevskijs drag syftar i stället till en springarplacering på e2. Den har flitigt använts av bl a Karpov.

7. — c5 8. Se2 Sc6 9. Le3 0–0

Båda parter har gjort standarddrag. Det vanligaste är nu att vit rockerar kort, men i det här partiet har han andra planer för tornet på h1.

10. Tc1!?

Ett nyttigt utvecklingsdrag som dock bär med sig nackdelen att kungen blir kvar i centrum.

10. — cxd4 11. cxd4 Da5+! 12. Kf1

Efter 12. Dd2 och dambyte bör svart utjämna utan problem. Eftersom vits idé ändå är att gå med h-bonden är hur som helst f1 ingen dålig ruta för kungen.

12. — Ld7 13. h4 Tfc8

Svarts motspel kommer snabbast i gång via c-linjen. Om svart lyckas byta bort tornet på c1 kan första raden bli svag.

14. e5 Sd8!

Nu ser man varför svart spelade 13. — Tfc8 i stället för 13. — Tac8.

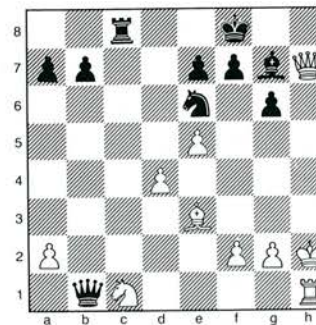
15. h5 Lb5! 16. Lxb5 Dxb5 17. hxg6 hxg6 18. Kg1

Det var nödvändigt att frigöra springaren på e2 ur bindningen.

18. — Txc1 19. Sxc1 Se6 20. Dg4

Vit måste försöka få ut något på h-linjen, annars står han dåligt.

20. — Tc8 21. Dh4 Db1! 22. Dh7+ Kf8 23. Kh2

23. — Df5!

Efter en lyckad dammanöver står det klart att svart får fördel. Vit väljer nu att offra en bonde för att lätta på trycket.

24. Se2 Tc2 25. Tc1 Txc1 26. Sxc1 Sxd4! 27. f4 De4 28. Dh3 Sf5 29. Ld2

Vit har ingen som helst kompensation för bonden. Men svart måste ändå spela bra för att inte släppa till några remichanser.

29. — g5! 30. Dc3 Kg8 31. Dd3

Svarts dam är så aktiv att dambytet är en nödvändighet.

31. — Dxd3 32. Sxd3 gxf4 33. Lxf4 b6 34. g4 Sd4 35. Kg2 Kf8 36. Kf2 Ke8 37. Ke3 Sc6 38. Ke4

Vit står centralt placerad men i längden blir det svårt att göra något åt svarts damflygelmajoritet.

38. — Kd7 39. Le3 e6 40. a4 Lf8 41. Ld2 Sd8

Svart fortsätter sin omgruppering; springaren ska till b7 och kungen till c6.

42. Kd4 Sb7 43. Kc4 a6 44. Se1 Kc6

Första etappen är genomförd. Nästa steg är att avancera med b-bonden.

45. Sf3 b5+ 46. axb5+ axb5+ 47. Kd4 Lc5+ 48. Ke4 Le7!

Neutraliserar vits springare.

49. Kd4 b4 50. g5 Sa5 51. Ke4 Sb3 52. Le3 Sc5+ 53. Kd4 Kb5 54. Sh4 Sd7 55. Lc1 Lc5+ 56. Ke4 b3 57. g6

Äntligen får vit motspel men b-bonden har hunnit för långt.

57. — fxg6 58. Sxg6 Ka4 59. Kd3 La3 60. Le3 Lc5?!

En onödig dragupprepning. Bättre var gänast 60. — Sc5+, men Ftáčnik var i tidsnöd och tvungen att göra ett snabbt drag.

61. Lc1 La3 62. Le3 Sc5+! 63. Kd2 Se4+ 64. uppgivet.

Vit kastar in handduken utan att invänta 64. Kd1 b2 65. Kc2 Sc3!

Så spelar en turneringsvinnare!
(Kommentarer: Richard Wessman)

■ **John van der Wiel**, 29, har vi placerat som tvåa med hjälp av Sonneborn-Bergers särskiljningssystem. Det var ingen tillfällighet att han liksom Ftáčnik och Ulf Andersson genomförde turneringen utan förlustparti.

van der Wiel visade sig vara något av en dr Jekyll och Mr Hyde-typ – personligen mjuk och ämabel men vid brädet en dråpare. Märkligt nog vann han liksom Ftáčnik endast ett parti som vit, även om det var nära mot bl a Polugajevskij. Han utkämpade en verklig holmgång mot Ulf Andersson – turneringens längsta parti – och om han i sista rondan hade lyckats i sina försök att överlista Ftáčnik hade han vunnit tävlingen. Det hade inte varit oräddvist.

Den holländske stormästaren, som är bosatt i staden Leiden (mellan Amsterdam och Rotterdam) fick ett specialpris för bästa kombination i partiet mot Sokolov:

SPANSKT PARTI (C 88)

John van der Wiel
Holland

Ivan Sokolov
Jugoslavien

1. e4

van der Wiel har fått värdefulla erfarenheter från alla superstormästarturneringar i Holland, där han tillsammans med Jan Timman har försvarat nationens färger. Han spelar gärna aggressivt, och textdraget är som bekant väl lämpat för detta ändamål.

1. – e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. d4!?

Undviker Marshall-angreppet, som Sokolov spelade mot Hellers och inte har något emot att upprepa. Nackdelen med vits drag ligger i att man inte riktigt hinner med h3.

8. – d6 9. c3 Lg4

Trycket mot d4 blir nu så starkt att vit måste stänga centrum.

10. d5 Sa5 11. Lc2 Dc8

Förbereder c6; svart vill gärna ha motspel i centrum.

12. h3 Ld7 13. Sbd2 c6 14. b4!

Problemet för svart i slutet Spanskt är ofta den deplacerade springaren på damflygeln. När vit sätter in stöten på kungsflygeln har svart nästan pjäs mindre. Nu kommer spring-

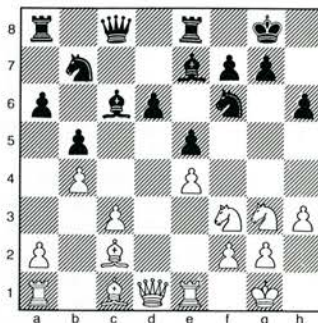
aren att hamna på den verkligt dåliga rutan b7.

14. – Sb7

Möjligen var 14. – Sc4 värt ett försök trots att det inte såg riktigt sunt ut.

15. dxc6 Lxc6 16. Sf1 Te8 17. Sg3 h6

Kanske är svarts plan med Te8 och h6 inte helt korrekt. I alla händelser får vit snabbt i gång pjäserna.

18. Sh4!

Poängen med vits bondeoffer visar sig först i nästa drag, då även en kvalitet ges i angreppets intresse.

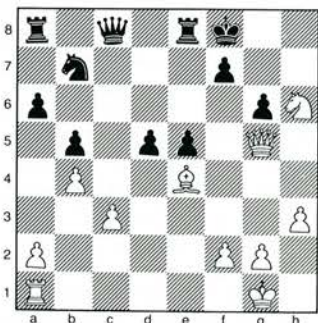
18. – Sxe4 19. Txe4! Lxe4 20. Lxe4 Lxh4 21. Sf5

Vit hotar nu att föra över damen till kungsflygeln för en avgörande attack. Om svarts löpare går till f6 ställs damen på f3 och om löparen går till e7 ställs den på g4. Svart väljer ett tredje alternativ.

21. – d5 22. Dg4 Lg5 23. Lxg5 hxg5

På 23. – dxe4 hade följt 24. Lf6 g6 25. Sxh6+ Kf8 26. Dh4 Te6 27. Sf5 Ke8 28. Td1 Sd6 29. Txd6!

24. Dxg5 g6 25. Sh6+ Kf8

26. Lxg6!

Vit ger så småningom en pjäs men får fyra

Deltagarna i Sweden Chess Tournament II, stående fr v Wilder, van der Wiel, Andersson, Arnason, Sokolov, Wedberg och Hellers, sittande fr v Sax, Polugajevskij, Smyslov, Ftáčnik och Cramling. Foto: Hans Svedbark.

bönder och angrepp. Löparen kan förstås inte tas med det samma på grund av 26. Df6+ matt.

26. – Dd8 27. Dg4 Df6

Även 27. – fxg6 28. Dxxg6 Sd6 29. Td1! är hopplöst.

28. Lxf7 Dxxh6 29. Dg8+ Ke7 30. Lxe8 Txe8 31. Dxd5 Sd6 32. Dxe5+ Kf8

Efter denna vilda sekvens återstår "bara" en tekniksak och van der Wiel för med säker hand partiet till vinst.

33. Dd4 Te4 34. Db6 De6 35. Dxa6 Te1+ 36. Txe1 Dxe1+ 37. Kh2

Vit har vunnit en femte bonde och inga remischackar finns i sikte.

37. – Se4 38. De6 Db1 39. f3! Sf2 40. Dc8+ Kf7 41. Db7+ uppgivet.

Inom ett par drag går springaren förlorad.

(Kommentarer: Richard Wessman)

■ **Ulf Andersson**, 37, var belåten med att ha genomfört även den andra Haningeturneringen utan nederlag. För första gången sedan 1971 slog han en svensk – han har för all del inte mött särskilt många – och det gick ut över "kronprinsen" Hellers.

Om han fått utdelning på sin väldiga sats-

ning i partiet mot van der Wiel hade han utan tvekan gett Ftáčnik en match om turneringssegern. Nu fick han vara nöjd med att än en gång ha visat att han ännu så länge är den ende svensk som kan mäta sig med de riktigt hårdföra gossarna.

Ulf:s bästa prestation var partiet mot Arnason:

DAMBONDESPEL (A 13)

Ulf Andersson
Sverige

Jón Arnason
Island

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. g3 a6!?

Svart tar tidigt terräng på damflygeln i denna variant. Det är naturligtvis en inte helt riskfri taktik, eftersom han måste använda något drag extra jämfört med en uppställning med b6 och Lb7. De svarta damflygelbönderna kan, om det går illa, bara bli angreppsobjekt för vit.

4. Lg2 b5 5. b3 c5 6. 0–0 Lb7 7. Sc3 Db6 8. e3

Sin vana trogen utvecklar sig Andersson stillsamt. Han försöker hitta de optimala rutor för alla pjäserna innan någon centrumkonfrontation inleds.

8. – Le7 9. De2 0–0 10. Td1 Se4!?

Svart byter nu av några lätta pjäser men lyckas ändå inte riktigt utjämna. Vit ligger något före i utvecklingen och kan om han vill öppna spelet med ett lägligt d4.

11. Sxe4 Lxe4 12. d3 Lf6 13. Lb2 Lxb2 14. Dxb2 Lc6 15. Tac1

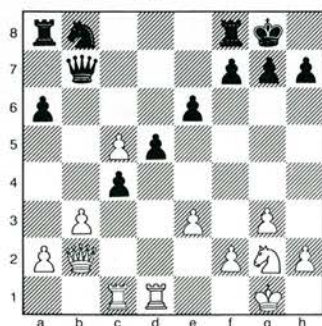
Vit har ytterligare ökat sitt utvecklingsförspår. Under de närmaste dragen öppnar han centrum på ett instruktivt sätt. Svarts utvecklade damflygel blir då ett märkbart problem.

15. — d6 16. d4! bxc4 17. dxc5 Db7!

Arnason hittar det bästa försvaret och håller ställningen vid liv.

18. Se1 Lxg2 19. Sxg2 d5

Nu går inte 20. bxc4 på grund av bindningen på b-linjen, men Andersson finner ett annat sätt att bryta upp svarts ställning.

20. e4!

Svart måste i detta läge slå på e4 och försöka få praktiska chanser. I stället gör han ett drag som ställer honom helt utan motspelsmöjligheter.

20. — Tc8? 21. exd5 exd5 22. Se3 Txc5 23. Dd4!

Centralisering! Svarts pjäser gör ett patetiskt intryck och med hjälp av ”plaskmattmotivet” lyckas vit erövra både c- och d-bonden.

23. — Da7 24. Txc4 Txc4 25. Dxc4! Sd7 26. Dxd5

Svarts ställning är hopplös och tidsnöd underlättar ytterligare vits uppgift.

26. — Sf6 27. Dd8+ Se8 28. Da5 De7 29. Db6 h6 30. Dc6 Ta7 31. Dc8 Kh7 32. h4 h5 33. Td8! Sd6 34. Th8+ Kg6 35. Dc5 f5 36. Sd5 De1+ 37. Kh2 och här föll kläppen på svarts klocka.

(Kommentarer: Richard Wessman)

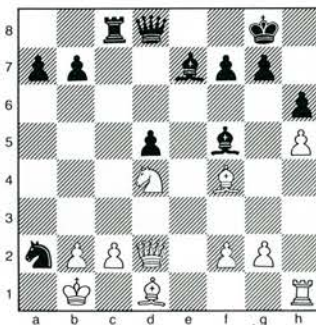
■ **Michael Wilder**, 26. vann i fjol överraskande det amerikanska mästerskapet, en se-

ger som han själv ville beteckna som tursam. På sistone har han varit bosatt i Paris men tänker återvända till USA för att börja studera juridik i höst.

– Det går inte att försörja sig som proffs i USA, sade han, och det finns för få alla-mot-alla-turneringar.

Wilder hade aldrig tidigare deltagit i en kategori XIII-turnering. Han satte sig omgående i respekt genom att vinna mot Polugajevskij i andra rondan och lite senare gjorde han processen kort mot Arnason:

Wilder

Arnason

22. — Sc3+! 23. Kc1

Två svarta pjäser står i slag och ingen av dem kan slås. På 23. bxc3 hade kunnat följa 23. — Db6+ 24. Ka1 (Sb3 Dxb3+) Tc4 25. Sb3 Ta4+ 26. Kb1 Dxb3+ eller 26. Kb2 La3+ 27. Ka2 Lc1+.

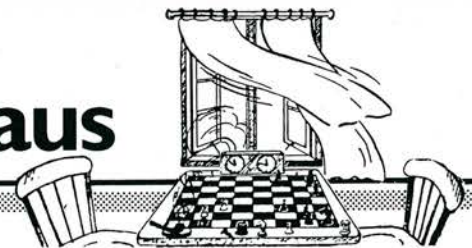
23. — Da5! 24. De3 Da1+ 25. Kd2 Se4+ 26. Ke2 Lh7 27. Dh3 Te8 28. Le5 Da6+! 29. Ke1 Lb4+ 30. c3 Txe5 31. Dc8+ Lf8 32. uppgivet.

■ **Gyula Sax**, 37, var förutom Ulf Andersson den ende som kunde kalla sig superstormästare. Han gjorde ett blekt intryck och tycktes inte vara i bästa slag. Sax kom ofta i tidsnöd och sedan han i åttonde rondan förlorat ett kampparti mot Polugajevskij avslutade han tamt mot Wedberg, Hellers och Andersson.

Sitt parti mot Smyslov vann Sax efter ett förbiseende från motståndarens sida. Pia Cramling blev däremot utmanövrerad efter alla konstens regler sedan hon överraskats av ett ovanligt tredje drag i Caro-Kann.

■ **Ivan Sokolov**, 20, delade segern i Rilton Cup 1987/88. Han är ett av framtidshoppen i Jugoslavien, Europas mest schackintresserade land. En djärv och teorikunnig spelare

Vädringspaus

i Haninge

Sweden Chess Tournament II omsatte närmare en miljon kronor. Det berättade Sven-Gunnar Samuelsson vid invigningen, då Investeringsbankens och Schackfrämjandets Harry Schein invigningstalade.

★ ★ ★

– Detta var höjdpunkten i min karriär! Pianisten och schackentusiasten Jan Eyrön bjöd hem spelarna på en sång- och musikafton och hade nöjet att ackompanjera två fina solister: Vassilij Smyslov, som en gång tänkte bli operasångare, och Sven-Gunnar Samuelsson, som i det fördolda har odlat en vacker tenor. Exvärldsmästarens mäktiga baryton var en stor upplevelse.

★ ★ ★

En bok med samtliga 66 partier i fjolårets turnering utkom lagom till prisutdelningen. Den är resultatet av ett samarbete mellan Sven-Gunnar Samuelsson, Berndt Söderborg och Christer Bergström.

★ ★ ★

Lars Karlsson, Axel Ornstein och Berndt Söderborg satt i den jury som avgjorde vart specialpriserna skulle gå. Bästa parti: Polugajevskij mot Sax, näst bästa: Wilder mot Arnason. Bästa kombination: van der Wiel mot Sokolov, näst bästa: Hellers mot Polugajevskij. Bästa slutspel: Polugajevskij mot Wedberg, näst bästa: Smyslov mot Arnason.

★ ★ ★

Partierna kommenterades av Dan Cramling, Lars Degerman, Anders Lundin, Axel Ornstein och Richard Wessman som hjälpte till att ge den tyvärr rätt fåtaliga publiken valuta för pengarna.

En starkt besatt entimmesturnering om sju ronder och 40 deltagare spelades under den andra tävlingsveckan i Torvallo sporthall. Junioren Jonas Barkhagen gjorde en sensationellt fin insats och blev ensam tvåa.

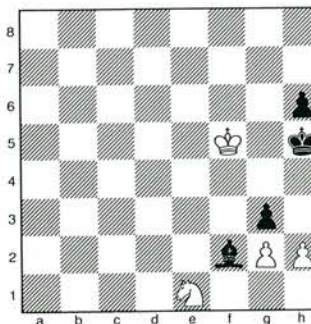
Resultat: 1) Dan Cramling, SK Passanten 6, 2) Jonas Barkhagen, SK Rockaden, Stockholm 5½, 3) Juan Bellon, Spanien 5, 4) Michael Berg, Håsselby SK 5, 5) Thomas Welin, Södra/SASS 5, 6) Lars Karlsson, Södra/SASS 5, 7) Nils Carlsson, Farsta SK 5, 8) Stefan Winge, Södra/SASS 5.

★ ★ ★

En dag passerade TFS-medarbetaren Smyslov och Polugajevskij, som i sakta mak var på väg mot spellokalen.

– Ett ögonblick, sade Smyslov och halade fram ett papper ur innerfickan. Det visade sig innehålla problem av Sam Loyd som Rolf Littorin delat ut vid invigningen i samband med ett kåseri om Karl XII vid Bender.

– Ett av dem har en bilösning, sade Smyslov. Det kan vara bra att veta om det blir aktuellt med publicering...

Matt i sex drag

Lösning på sid 194.

som var inblandad i flera skarpa partier. Ett av dem såg ut så här:

SPANSKT PARTI (C 89)

Ferdinand Hellers
Sverige

Ivan Sokolov
Jugoslavien

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7

I senare ronder använde Hellers själv Spanskt som svart men utnyttjade då det öppna försvaret med 5. - Sxe4. Sokolov har betydligt skarpare varianter i åtanke.

6. Te1 b5 7. Lb3 0-0 8. c3 d5!?

Marshallangreppet, i vilket svart offerar en bonde och får aktivt spel i utbyte.

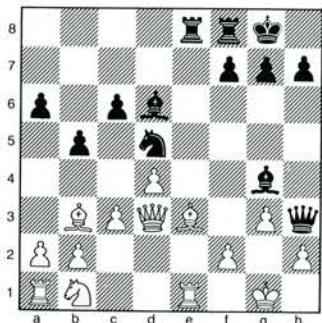
9. exd5 Sxd5 10. Sxe5 Sxe5 11. Txe5 c6

Svart måste snabbt komma till skott om han ska kunna utnyttja sitt utvecklingsförspång. Han förbereder därför Ld6 med angrepp mot vits kungsflygel. Det försvarssätt Hellers använder är det mest logiska och även det vanligaste.

12. d4 Ld6 13. Te1 Dh4 14. g3 Dh3 15. Le3

Ett mer konstlat drag som dock har sina anhängare är 15. Te4!?

15. - Lg4 16. Dd3 Tae8

I Biel förra året spelade Sokolov 16. - f5!? mot västtysken Stefan Kindermann. Partiet fortsatte 17. Df1 Dxf1! 18. Kxf1 f4! och svart fick ett initiativ som var viktigare än bonden, trots att damerna bytts.

Kanske hade Hellers en förstärkning på gång och Sokolov valde därför att byta variant.

17. Sd2 Te6 18. a4

Vit försöker aktivt sitta torn på a-linjen. Hittills har allt löpt i kända banor och svart brukar nu slå på a4. Sokolov vill dock bevara en sundare positionell struktur på damflygeln och med ett ganska subtilt damdrag ger

han springaren på d5 en extra gardering.

18. - Dh5!? 19. axb5 axb5 20. Ld1!?

Detta drag, som i och för sig rekommenderas i en del äldre teoriböcker, förefaller en smula ologiskt. Vit som just har öppnat a-linjen tvingas nu lämna denna och samtidigt minskar trycket mot d5.

20. - Lxd1 21. Taxd1 f5 22. Sf1

Naturligtvis går det inte att stoppa f-bonden. 22. f4 följs ju av slag på e3 och d1.

22. - f4 23. Lc1 Tef6!

Svarts angrepp går som på räls. Jämför placeringen av de svarta tornen och de lätta pjäserna med vits. Merbonden är betydelselös.

24. De4?!

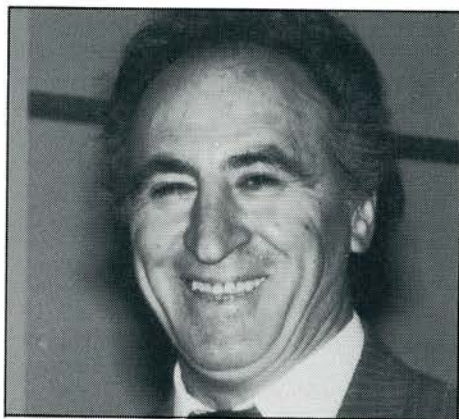
Vit hittar ingen vettig plan och frågan är om det egentligen finns någon sådan.

24. - Kh8 25. Dd3 h6 26. b3 b4!

Nådstöten kommer efter metodiskt spel av Sokolov. Det är nu omöjligt att förhindra svarts genombrott.

27. cxb4 fxb3 28. fxb3 Lxb4 29. Sd2 Tf2 30. h4 Sc3 31. uppgivet.

(Kommentarer: Richard Wessman)

Populär i Haninge för sina kämpataktiker: Lev Polugajevskij. Foto: Hans Svedbark.

Lev Polugajevskij, 54, var inte i samma goda form som i fjol då han vann efter en suverän uppvisning. Men på något sätt fick man ännu större respekt för honom i år. Trots att pjäserna vägrade gå hans väg stred han som en tiger.

Han förlorade tre partier och var illa ute i ytterligare ett par. Men han kom gång på

gång tillbaka och klarade 50 procent, bl a med hjälp av detta mäktiga kampparti, utsett till turneringens bästa:

SICILIANSKT PARTI (B 81)

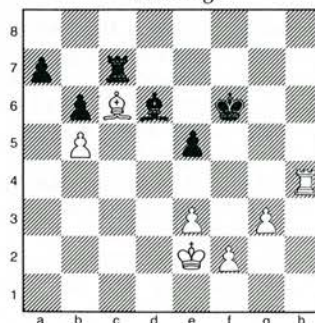
Gyula Sax
Ungern

Lev Polugajevskij
Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e6 6. g4 Sc6 7. g5 Sd7 8. Le3 Le7 9. h4 0-0 10. Dh5 Te8 11. 0-0-0 a6 12. f4 Sxd4 13. Lxd4 b5 14. f5 Lf8 15. Lh3 b4 fxe6 16. fxe6 17. g6 h6 18. Sd5 Tb8 19. Thf1 exd5 20. Dxd5+ Kh8 21. Tf7 Se5 22. Lxe5 Txe5 23. Dxe5 Lxh3 24. Dd5 De8 25. Td2 De6 26. Tdf2 Dxd5 27. exd5 Kg8 28. Ta7 Lg4 29. Kd2 Lh5 30. Tg2 Tb5 31. Txa6 Txd5+ 32. Ke3 Te5+ 33. Kd4 Tf5 34. Tb6 d5 35. Tb8 Tf6 36. a4 bxa3 37. bxa3 Lxg6 38. a4 Ta6 39. a5 Lf7 40. Tb5 Le7 41. Te2 Lxh4 42. Kc5 Lf6 43. Tb8+ Kh7 44. Kb5 Ta7 45. a6 d4 46. Tb7 Txa6 47. Txf7 Ta3 48. Kc4 Kg6 49. Tf8 Tg3 50. Tf2 Tg4 51. Kd3 h5 52. Ke2 h4 53. Kf3 Kg5 54. Tg2 Tg2 55. Kxg2 Kg4 56. Te8 g5 57. Tg8 h3+ 58. Kg1 Kf5 59. Tf8 g4 60. Kf2 Kg5 61. Tg8+ Kf4 62. Tf8 g3+ 63. Kg1 Kg5 64. Te8 Kg4 65. Tg8+ Lg5 66. uppgivet.

Polugajevskij fick också ett specialpris för bästa slutspel:

Wedberg

Polugajevskij

47. - a5

Vit fann det direkt avgörande:

48. bxa6! Txc6 49. Th6+

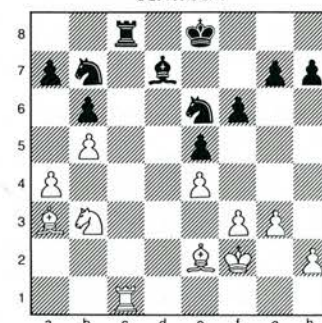
Med poängen 49. - Ke7 50. Th8! Tc7 51. a7! Txa7 52. Th7+ eller 50. - Tc2+ 51. Kf3 Ta2 52. a7! med samma idé. Svart väljer att ge tillbaka pjäsen men det tornslutspel som uppstår är lätt vunnit för vit (Wessman).

49. - Kf5 50. a7 Tc2+ 51. Kf3 e4+ 52. Kg2 Ta2 53. Txd6 Txa7 54. Txb6 Tg7 55. Th6 uppgivet.

■ **Vassilij Smyslov**, 68, upptäckte snabbt att det var svårt att ta poäng. Även om han inte längre har samma ambitionsnivå som när han delade segern i Moskvamästerskapet år 1938 (!) brukar han inte tycka om att hamna under 50 procent.

Det gjorde han den här gången och det tog faktiskt nio ronder innan han kunde bokföra sin första seger. Då visade han emellertid de gamla världsmästartakterna i ett fint behandlat slutspel:

Arnason

Smyslov

Svart har just erbjudit tornbyte och det får han:

33. Txe8+ Lxc8 34. Ke3 Sc7 35. f4 Le6 36. Sd2 exf4+ 37. gxf4 f5 38. Ld2 g6 39. Kd4 fxe4 40. Lxe4 Sa5 41. Ke5 Kd8 42. Kf6 Sb3 43. Le7+ Kc8 44. Lb4 Kd8 45. h4 Sxd2 46. Lxd2 Lb3 47. a5 Sxb5 48. Kg7 Sd6 49. Ld3 Sf5+ 50. Lxf5 gxf5 51. Kxh7 Ke7 52. Kg7 Ld1 53. a6 Kd6 54. Kg6 Le2 55. h5 Lxh5+ 56. Kxh5 Kd5 57. Kg5 uppgivet.

■ **Jón Arnason**, 28, tillhörde dem som man hade väntat mer av. Men trots en lovande inledning med vinst mot Hellers kom den f d kadettvärldsmästaren (1977 före bl a Kasparov) aldrig riktigt in i turneringen. 1½ poäng på de fem sista ronderna kan knappast vara ett normalt resultat för en av Nordens högst rankade stormästare.

■ **Tom Wedberg**, 35, behövde 6½ poäng för att nå den åtråvärda tredje inteckningen i stormästartiteln. Det visade sig vara en alltför svår uppgift och efter nederlag i sjunde och åttonde ronden mot van der Wiel respektive Ftáčnik försvann chanserna.

Men Wedberg gjorde ingen dålig turnering och i ett par av sina remipartier kunde han nog ha spelat hårdare på vinst. Han fick i

alla fall nöjet att besegra Smyslov, som efter att ha försvarat sig skickligt förbisåg en remivändning och blev nerkämpad i slutspelet.

■ **Ferdinand Hellers**, 20, gör sin militärtjänst och även om han vid invigningen lovade att inte spara på krutet ville det sig inte. Normalt borde han kunna platsa bland de fyra-fem bästa (enligt bl a Ulf Andersson) men nu blev det i stället en halvdan turnering i ringrostens tecken.

En gång small det i alla fall, och det var mot Polugajevskij:

Ferdinand Hellers **Lev Polugajevskij**
Sverige Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 b5!?

Den teori som trots allt finns kring 7. – b5 är till stor del uppbyggd av Polugajevskij själv och systemet bär som bekant hans namn. Hellers har själv prövat Polugajevskij-varianten i en del partier och även han känner väl till de kritiska ställningarna.

8. e5 dxe5 9. fxe5 Dc7

Denna taktiska finess gör svarts tidiga aggression på damflygeln möjlig.

10. exf6 De5† 11. Le2 Dxd5 12. Dd3

Vit ger både bonde och löparparet men får ett väldigt utvecklingsförspång.

12. – Dxf6 13. Tf1 De5 14. Td1

Vits uppladdning ser förkrossande ut men svart har en fräck parad.

14. – Ta7! 15. Sf3 Dc7 16. Sg5

Tvingar fram försvagningar i svarts än så länge intakta bondemur.

16. – f5 17. Dd4

Hotet 18. Lh5† verkar starkt men följande försvar, som hittades av engelsmannen Julian Hodgson, räddar varianten.

17. – De7! 18. Lh5† g6 19. Dxd8 Dxd5 20. Lf3

Plötsligt är det svart som har offrat material. Han har dock riklig kompensation. Svagheten på de svarta fälten framför vits kung är märkbar och jag tror att denna ställning är spelbar för svart. Orsaken till förlusten finns i något av de följande dragen.

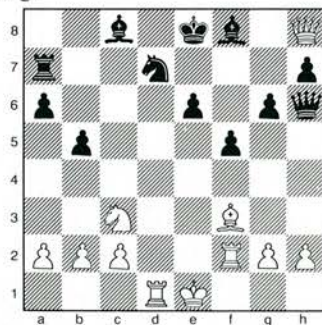
20. – Sd7 21. Tf2!

Inom loppet av några få drag drar Ferdinand i gång ett fruktansvärt angrepp. Oavsett hur farligt det är skulle jag inte vilja sitta mitt emot honom just nu!

21. – Dh6?

Förlorar snabbt. Förmodligen skulle svart

ha spelat 21. – Sf6 med minst sagt oklar ställning.

22. Td6! Sb6

Det närliggande 22. – Kf7 föll på 23. Txe6! Kxe6 24. Te2† och sedan hade svart kunnat välja mellan 24. – Kf7 25. Ld5† matt eller 24. – Kd6 25. Dd4† med förlust av tornet på a7. På b6 är springaren indirekt garderad tack vare damschacken på e3.

23. Te2 Sc4 24. Df6!!

Vinstdraget som måste ha kommit som en obehaglig överraskning för den sovjetiske stormästaren. Efter 24. – Sxd6 avgör löparschacken på c6.

24. – Le7 25. Lc6† Ld7 26. Tdxe6 uppgivet.

(Kommentarer: Richard Wessman)

■ **Pia Cramling**, 26, kom till start med en präktig spansk förkylning i bagaget och gjorde slut på ett halvt kilo pappersnäsdukar under de inledande ronderna. Hon började med ett par bra remier mot Andersson, som med rätta blev imponerad, och van der Wiel. Sedan blev det fyra nederlag och inte ett enda vinstparti trots att hon hade i varje fall Polugajevskij i den s k säcken.

Pia har tidigare endast deltagit i två kategori X-turneringar och den här tävlingen (medelranking 2558) var av en helt annan kaliber. Hon fick nöja sig med att samla erfarenheter och hennes resultat var, tycker vi, ingenting att skämmas för.

Lösning till Loyds problem

1. Sf3 Le1 2. Sxe1 Kh4 3. h3 Kh5 4. Sd3 Kh4 5. Sf4 h6 6. Sg5† matt.

Smyslovs lösning: 1. Sf3 Le1 2. Sxe1 Kh4 3. h3 Kh5 4. Kf6 Kh4 5. Kg6 h5 6. Sf3† matt.

Det här var säkert i monarkens anda – Karl XII gillade att arbeta med kungen när han spelade schack.

Olov Strand död

Under senare tid har en lång rad gamla välkända kämpar för alltid lämnat Stockholms schackliv. Senast i raden är kamrer Olov Strand som den 13 april avled i en ålder av 76 år.

Hans namn är framför allt knutet till Schack-27-Kamraterna, vars allt i allo han var närmast från start till mål. Även inom förbunden gjorde han betydande insatser. Han var en sann idealist som t o m på egen semester och egen bekostnad kunde resa till en främmande SM-stad för att bistå vid arrangemangen och ofta nog betalade han klubbens utgifter ur egen kassa.

Olles sista år blev tyvärr dystra. Den klubb han så länge tjänat måste för att kunna fortleva slås samman med Hägersten. Han förlorade både sin hustru och sin yngre bror Rune samt drabbades själv av sjukdom. Men ända till slutet var han intellektuellt sett redig och behöll sin ljusa framtidstro.

Paul Karlsson

Hugo Andersson död

Förre ordföranden i Limhamns SK, Hugo Andersson, har alltid nära 86 år gammal. Han blev medlem 1951 och kom sedan att tillhöra styrelsen i många år. Som ordförande tjänstgjorde han 1961–64. Sistnämnda år utsågs han till hedersmedlem.

Ända sedan 1950-talet har Limhamns SK tillhört Limhamnsklubbarnas samorganisation och här förde Hugo Andersson förningens talan under en följd av år. Så sent som 1987, 84 år gammal, deltog han i sin klubbs veteranturnering.

Med tacksamhet ska hans minne leva kvar.

Ebbe Andersson

Lösningar till Allan Werles studier

1) 1. Lf3 c2 2. Ld1! Se1 3. Txe1! dxe1D – patt.

2) 1. g6 Tb4 2. g5! Txd4 3. g7 Th7 (om nu 4. g8D??, så Ta7† matt) 4. g6! Txd7 – patt.

3) 1. g7 Ka3! (ej 1. – Se2†? 2. Kf2 Kc2 3. gxh8D Lxh8 4. Kxe2, varefter vits kung går till g8 och vinner) 2. gxh8L!! (2. gxh8D? Sa2! 3. Dxa1 – patt) Se2† 3. Kf2 Lxh8 4. Kxe2 och vinner som ovan.

Degerman främst på Åland

Lars Degerman, Vällingby SS tappade endast en halv poäng i Schackrutans traditionella vårturnering i Mariehamn på Åland, där 88 spelare kom till start:

1) Lars Degerman, Vällingby SS 6½ (av 7), 2) Malte Burwick, SK Passanten, Huddinge 6, 3) Lennart Evertsson, Kristallens SK, Stockholm 6, 4) Risto Nevanlinna, Jyväskylä SK 5½, 5) Patrik Rundquist, Linde SK 5½, 6) Yrjö Rantanen, SK Fischer, Helsingfors 5½.

Lagspel igen för Ulf

Ulf Andersson har tillsammans med bl a Boris Spasskij engagerats av en belgisk klubb för ett antal lagmatcher. För 20 år sedan representerade han Arboga SK i seriesammanhang men sedan dess har det varit minst sagt sparsamt med klubbagspel.

För en del år sedan var Ulf knuten till Volmac, Rotterdam och under en säsong spelade han tre partier.

– Fast jag vann alla tre ville de inte ha mig mer, berättade Ulf i Haninge.

Pia delad etta

Innan hon begav sig till Haninge deltog Pia Cramling i en starkt besatt öppen turnering i Metz, Frankrike. Bland deltagarna från 14 nationer fanns nio stormästare, men bara en av dem höll jämna steg med Pia: 1–3) Pia Cramling, Sverige, Bernd Kohlweyer, Västtyskland och Anthony Miles, England 7½ (av 9), 4) Matthew Sadler (14 år), England 7. I det slagna fältet fanns bl a Božidar Ivanović, Jugoslavien, Edmar Mednis, USA, Juan Bellon, Spanien och Gyözö Forintos, Ungern.

★ ★ ★

David B Pritchard i England håller på med ett uppslagsverk och vill komma i kontakt med folk som har kunskaper om varianter av olika slag, ju oklarare ju bättre. Hans adress: Dagers Wood, Hascombe Road, Godalming GU8 4 AA, United Kingdom.

Nordiska Mästerskapet 1989

De finska schackorganisationerna hälsar alla schackspelare hjärtligt välkomna till Nordiska Mästerskapet 22–30 juli 1989 i Finland. Samtidigt spelas också zonturneringarna för FIDE, zon 14.

Spelplats: Sparbanksinstitutet, Mattby, Esbo, 15 km från Helsinki centrum, tel 358-0-88761, telefax 358-0-8032664, telex 123906 sspo sf.

Program: Zonturneringarna börjar samtidigt. Beroende på deltagarantalet kan damturneringen sluta tidigare.

Dag	Kl	Zonturn	Övriga grupper
Onsdag 19	14.00	Öppningsceremoni	
	15.00	Rond 1	
Torsdag 20	11.00	Hängpartier	
	15.00	Rond 2	
Fredag 21	11.00	Hängpartier	
	15.00	Rond 3	
Lördag 22	11.00	Hängpartier	
	14.00		Öppningsceremoni
	15.00	Rond 4	Rond 1
Söndag 23	11.00	Hängpartier	Hängpartier
	15.00	Rond 5	Rond 2
Måndag 24	11.00	Hängpartier	Hängpartier
	15.00	Rond 6	Rond 3
Tisdag 25	11.00	Fridag	Hängpartier
	15.00		Rond 4
Onsdag 26	11.00	Hängpartier	Hängpartier
	15.00	Rond 7	Rond 5
Torsdag 27	11.00	Hängpartier	Hängpartier
	15.00	Rond 8	Rond 6
Fredag 28	11.00	Hängpartier	Hängpartier
	15.00	Rond 9	Rond 7
Lördag 29	11.00	Rond 10	Rond 8
	18.00	Hängpartier	Hängpartier
Söndag 30	09.00	Rond 11	Rond 9
	17.00	Prisutdelning	Prisutdelning

System: 9 ronder schweizer i följande grupper:
 Mästargruppen, öppen för spelare med rankingtal minst 2000.
 Grupp A, öppen för spelare med rankingtal 1500–1999.
 Grupp B, öppen för spelare med rankingtal under 1600.
 Kadettgrupp för spelare födda 1.1.1973 eller senare.
 Damgrupp.
 Kadett- och damgrupp spelas om minst 10 spelare per grupp deltar.
 Alla öppna grupper är öppna för spelare från alla länder.

Speltid: 40 drag på 2 timmar, därefter 20 drag per timme (6 timmars speltid).

Startavgifter: 200 FIM.
 100 FIM för spelare födda 1.1.1969 eller senare samt damer.
 IGM ingen avgift, IM 100 FIM, FM och spelare med ranking minst 2300 130 FIM.

Priser: Zonturnering, herrar: FIM 7 500, 4 500, 3 500, 2 500, 2 000, 1 500, 1 200, 900 och 600.
 Damer: FIM 2 500, 1 500, 1 200, 1 000 och 800.
 M-gruppen: FIM 5 000, 3 000, 2 000, 1 400, 1 200, 1 000, 800 och 600.
 A-gruppen: FIM 1 500, 1 200, 900, 600, 500 och 400.
 B-gruppen: FIM 1 000, 800, 600, 400 och 300.
 Kadettgruppen: FIM 700, 500 och 300.
 Damgruppen: FIM 700, 500 och 300.
 Vid samma poäng delas penningpriserna, specialpriser och placeringar bestäms enligt följande: Buchholz, Sonneborn-Berger, inbördes resultat, antal vinster.

Inkvartering Hotellinkvartering på Sparbanksinstitutet med bra frukost, dubbelrum 120 FIM per natt, enkelrum 180 FIM per natt. Reserveringar från arrangörerna.
 Otahalli (7 km från spelplatsen) resandehem, enkel FIM 145, dubbel FIM 85, 3–4 personer FIM 78, 5–10 personer FIM 63. Reserveringar tel 358-0-460544, adress: Otaniemen urheiluja turistikoti, Otaranta 6, 02150 Espoo.
 Oittaa Camping, Kunnarlantie, SF-02740 Espoo, tel 358-0-862585, avgiften för stugan 215 FIM/dag, camping 58 FIM/dag (ca 20 km från spelplatsen).
 Skolinkvartering med bara madrass, 30 FIM/natt på skolan nära turneringsplatsen, reserveringar från arrangörerna (ca 20 km från spelplatsen).
 I Helsingfors två vandrarhem: Stadion 358-0-496071 och Academia, 358-0-4020206, billigare med international Youth Hostel medlemskort.
 Det är möjligt att få förmånlig lunch på spelplatsen.

Anmälan och Information: Anmälan sker genom inbetalning av startavgiften på tävlingens postgirokonto 2043 57-3 senast 30/6 1989 eller per post till Hannu Laitinen, Mikkosentie 4, SF-04600 Mäntsälä.
 Vid anmälan måste land/klubb, grupp, spelstyrka och födelsedatum anmälas.
 Vid försenad anmälan (till 14.7) 50 FIM tillägg.
 Bekräftelse av deltagandet på spelplatsen senast 22.7 kl 13.00 (gäller öppna grupper).
 Närmare information från **Hannu Laitinen**, Mikkosentie 4, SF-04600 Mäntsälä, Finland, tel 358-0-441675 (jobb), 358-15-872011 (hem), 358-0-442465 (telefax).
Esko Nuutilainen, P O Box 61, SF-04401 Järvenpää, Finland, tel 358-0-2919319 (jobb).
Markku Kosonen, tel 358-0-6985129 (hem).

Välkomna till Finland!

WORLD CUP IV

1. Garri Kasparov, Sovjet	— ½ 1 1 ½ 1 ½ ½ 0 ½ 1 1 1 ½ ½ 1 ½ 11
2. L Ljubojević, Jugoslavien	½ — ½ ½ ½ ½ ½ 1 ½ ½ ½ 1 1 1 1 ½ 1 11
3. V Salov, Sovjet	0 ½ — ½ 1 1 ½ 0 1 ½ ½ ½ 1 0 1 1 1 10
4. V Kortchnoi, Schweiz	0 ½ ½ — 0 ½ 1 ½ ½ 1 ½ 1 1 1 1 0 ½ 9½
5. R Hübner, Västtyskland	½ ½ 0 1 — ½ 1 ½ ½ ½ ½ ½ ½ 0 1 ½ ½ 9
6. N Short, England	0 ½ 0 ½ ½ — ½ 1 1 1 ½ ½ 0 0 1 1 1 9
7. P Nikolić, Jugoslavien	½ ½ ½ 0 0 ½ — ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ 1 1 8
8. R Vaganian, Sovjet	½ 0 1 ½ ½ 0 ½ — 1 ½ ½ ½ ½ 0 ½ 0 1 7½
9. A Jusupov, Sovjet	1 ½ 0 ½ ½ 0 ½ 0 — ½ ½ ½ ½ ½ ½ 1 ½ 7½
10. Z Ribli, Ungern	½ ½ ½ 0 ½ 0 ½ ½ ½ — ½ 1 ½ ½ ½ ½ ½ 7½
11. B Spasskij, Frankrike	0 ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ — 0 ½ ½ ½ ½ ½ ½ 7½
12. A Beljavskij, Sovjet	0 0 ½ 0 ½ ½ ½ ½ ½ 0 1 — 1 1 1 ½ 0 7½
13. J Speelman, England	0 0 0 0 ½ 1 ½ ½ ½ ½ ½ 0 — ½ ½ 1 1 7
14. J Hjartarson, Island	½ 0 1 0 0 1 ½ 1 ½ ½ ½ 0 ½ — 0 ½ 0 6½
15. Y Seirawan, USA	½ 0 0 0 ½ 0 ½ ½ ½ ½ ½ 0 ½ 1 — ½ 1 6½
16. M Illescas, Spanien	0 ½ 0 1 ½ 0 0 1 0 ½ 0 ½ 0 ½ ½ — ½ 5½
17. J Nogueiras, Kuba	½ 0 0 ½ ½ 0 0 0 ½ ½ ½ 1 0 1 0 ½ — 5½

I Belfort var Kasparov en poäng före tvåan Karpov, i Reykjavik var han en halva före Beljavskij, i Barcelona blev det dött lopp med Ljubojević. Vad ska inte kunna hända i Skellefteå?

Världsmästaren vägrar fortfarande att komma sämre än delad etta, trots att han ibland har svårt att få spelet att stämma. I Reykjavik var det kryckigt och i Barcelona om möjligt ännu värre.

I tredje rondan slarvade Kasparov bort en fördelaktig ställning och förlorade mot Jusupov och sedan tog det lång tid innan han fick häng på den snabbfotade kameleonten Ljubojević. Så lång att turneringen nästan hann ta slut...

Den jugoslaviske stormästaren uppvisar en märklig berg- och dalbanekarriär. Han kan komma sist om han inte är på humör men han kan också mäta sig med de allra främsta och det är få förunnat.

Han spelade remi i näst sista rondan och hade frirond i sista. Kasparov behövde två ettor för att gå i kapp och det ordnade han på bl a Spasskij's bekostnad.

En annan exvärldsmästare, Michail Tal, kom aldrig till start i Barcelona. Han uppges ha varit svårt sjuk men förhoppningsvis får svensk publik se honom i aktion i Skellefteå.

En som frisknat till med besked är däremot Salov, som på allvar tycks ha återupptagit marschen mot den absoluta toppen. Och vad

ska man säga om Kortchnoi, 58 fyllda, som med tre poäng på de fyra sista ronderna erövrade en odelad fjärdeplats?

När detta läses pågår den femte World Cup-turneringen i Rotterdam. Ställningen efter fyra av de sex turneringarna:

1) Kasparov	83 poäng	(3 turn)
2) Beljavskij	78	(4)
3) Ljubojević	66½	(3)
4) Speelman	63	(4)
5) Karpov	54½	(2)
6) Andersson	50	(3)
7) Salov	48½	(2)
8) Nunn	48	(2)
9) Sokolov	48	(3)
10) Ribli	47	(3)
11) Spasskij	46	(3)
12) Nikolić	45	(3)
13) Ehlvest	44½	(2)
14) Hübner	43	(2)
15) Jusupov	43	(3)
16) Tal	41	(2)
17) Hjartarson	40½	(3)
18) Kortchnoi	39½	(3)
19) Short	38½	(2)
20) Timman	36½	(3)
21) Nogueiras	31	(3)
22) Portisch	30½	(2)
23) Sax	30	(2)
24) Seirawan	24½	(2)
25) Vaganian	19	(1)

Kjell Krantz kommenterar:

MÅNADENS PARTIER

En World Cup-turnering är förstås något av en guldgruva för den som vill se schack på högsta nivå. Kjell Krantz har specialstuderat några partier från Barcelona och sammanställt en liten kavalkad som inleds med ett toppmöte från rond 12:

BENONI (A 34)

Garri Kasparov Valerij Salov
Sovjet Sovjet

1. Sf3 Sf6 2. c4 b6 3. Sc3 c5 4. e4 d6
Ett beaktansvärt alternativ utgör 4. — Sc6
5. d4 cxd4 6. Sxd4 Lb7.
5. d4 cxd4 6. Sxd4 Lb7

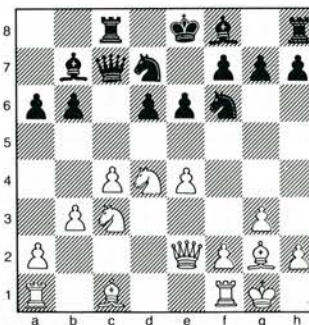
Anti-Benoni tillhör de kladdigare öppningarna systematiskt sett. ECO behandlar vår variant i A 31, 32 och 34 utan att man blir särskilt klok på skiljelinjerna. För övrigt har hela komplexet siciliansk karaktär, Katalymov — Basman.

Det följande damdraget är inte så vanligt, om än ingalunda nytt.

7. De2!? Sbd7 8. g3 Tc8 9. Lg2 a6 10. 0-0 Dc7 11. b3 e6

Med en liten skillnad är ställningen identisk med Kortchnoi — Makropoulos, Rom 1981. Vit har Ld2 i stället för b3. Kortchnoi spelade sedan 12. b3 och fick klar fördel efter det felaktiga 12. — b5? 13. cxb5 Db6 14. Dd3 etc.

Om Salov spelat 11. — b5 så hade 12. Sd5 följt. Garris följande "sicilianska" springarinhopp ger spelet en helt ny dimension...

12. Sd5!! Db8?

Det här leder till hopplös passivitet. Som bekant måste given häst skådas i mund. Alltså 12. — exd5 13. exd5† Kd8 14. Te1 Se5. Vit lär väl ha kompensation, men så alldeles klart är det ju inte. I alla fall är det nervöst att spela med pjäs under.

13. Td1 g6

Om nu 13. — exd5 så 14. exd5† Kd8 15. Sc6†!

14. Lg5 Lg7

Eller 14. — exd5 15. exd5† Le7 16. Sc6!

15. Lxf6! Sxf6

Kostar en bonde. Alternativet 15. — Lxf6 16. Sxf6† Sxf6 17. e5! var inte heller uppmantrande, t ex 17. — Lxg2 18. exf6 med hotet 19. Sxe6.

16. Sxb6 Td8 17. e5! Lxg2

Om 17. — dxe5 18. Sc6 etc.

18. exf6 Lxf6 19. Sxe6! fxe6

På 19. — Dxb6 tycks 20. c5! hårdast (20. — Db5 21. Sc7††).

20. Dxe6† Le7 21. c5!

Förnämligt angreppsspel. De små resurserna gör sig påminda. Om nu 22. — dxc5 så enklast 23. Kxg2.

21. — Lb7 22. Te1 Dc7 23. c6!

Med avgörande fördel.

23. — Lxc6 24. Tac1 Td7 25. Sxd7 Dxd7 26. Dc4 Lb7 27. Dc7 Tf8 28. Db8†

Eller 28. Dxd7† Kxd7 29. Txe7† Kxe7 30. Tc7† med vunnit tornslutspel.

28. — Kf7 29. Tc7! uppgivet.

Största problemet med det här partiet är att sätta ? för svarts drag. Jag har gett Salov ett, men det borde kanske till fler!?

Så till åttonde rondan, då dittills obesegrade Seirawan hade bestämt sig för att knyta upp svansen på Kortchnoi...

DAMGAMBIT (D 48)

Yasser Seirawan
USA

Viktor Kortchnoi
Schweiz

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c6 4. e3 Sf6 5. Sf3 Sbd7 6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5 8. Ld3 a6 9. e4 c5 10. d5 c4

Det skarpaste svaret mot Reynolds angrepp, säkerligen helt i Kortchnois smak.

11. dxe6 cxd3

Nu spelas undantagslöst 12. exd7† Dxd7 etc. Men det finns ju faktiskt ett drag till...

12. exf7!?

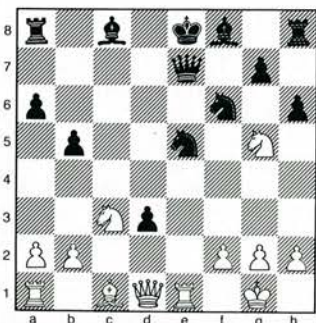
Pjäsoffer alltså. Det finns mig veterligt inte omnämnt i modern teori. Man får tills vidare anta att det är en amerikansk uppfinning. Det kan väl helt enkelt röra sig om von Gooms Gambit? (Victor Contoski i Chess Review, april 1966).

12. — Kxf7 13. e5 De7

Bereder kungen väg till e8. Andra drag är livsfarliga, t ex 13. — Sg8 14. e6†!

14. Sg5† Ke8 15. 0–0 Sxe5 16. Te1 h6

En intressant ställning med goda chanser för vit. Dessvärre är Seirawans nästa drag ett fel, som Kortchnoi vederlägger högst raffinerat...

17. f4?

Ser starkt ut, men har den egenheten att vits kungsställning blir oskyddad. Vilket Viktor le Terrible förstås utnyttjar. Det korrekta draget måste vara 17. Lf4!. Därpå går inte 17. — hxg5? 18. Lxe5 Le6 19. Df3. Lika hopplöst är 17. — Sfd7/Sfg4 18. Sf3. Bästa chansen för svart är sannolikt 17. — Lg4!?, som kan besvaras på olika sätt.

17. — hxg5! 18. Txe5 Dxe5 19. fxe5 Le5†

En sådan feeling han har! Löparschacken vinner faktiskt tvångsmässigt en pjäs, ty 20. Kh1? Sg4 går ju inte alls. Det "plausibla" 20. Kf1 går inte heller på grund av 20. — Txh2! 21. Dxd3 Th1† 22. Ke2 Lg4† 23. Kd2 Td8 med avgörande fördel för svart. Alltså återstår...

20. Le3 Lxe3† 21. Kf1 Sh5

Inte lika klart är 21. — Txh2 22. Dxd3 Th1† 23. Ke2, eftersom Le3 hänger.

22. Dxd3 Tf8† 23. Ke1 Lf2† 24. Kf1 Le3† 25. Ke1 Sf4!

Så klart. Det här slutspelet vinner en spelare av Kortchnois kaliber. Slutspel är kanske för mycket sagt, men det kommer snart...

26. De4 Ta7 27. g3 Lb7 28. Dh7 Se6 29. Se4 Lxe4 30. Dxe4 Lf2† 31. Kf1

Eller 21. Ke2 Td7.

31. — Lxg3† 32. Kg2 Lf4 33. Td1 Ke7 34. Td6 Td8

Därmed avvecklas vits sista torn. Jag förstår faktiskt inte varför Seirawan sedan ödar mer energi på det här partiet.

35. Dd5 Txd6 36. Dxd6† Kf7 37. b4 Tc7 38. Dxa6 Tc2† 39. Kf3 Lxe5 40. h3 Kf6 41. Ke4

Tc4† 42. Ke3 Txb4 43. Dc6 Lf4† 44. Kf2 Tb2† 45. Kf1 Txa2 46. Dxb5 Le3 47. Dc6

Tf2† 48. Ke1 Ke5 49. Db5† Sc5 50. De8† Kf4

51. Db8† Kf3 52. Da8† Kg3 53. Da3 Tf3 54. Ke2 Se6 55. De7 Sf4† 56. Kd1 Sxh3 57. Dxc7

g4 58. Kc2 Sf4 59. Dg8 Tf1 60. Kc3 Te1 61. uppgivet.

Ljubojević vann ett halvt dussin partier i god stil. Här är ett av dem, från rond 15:

SICILIANSKT PARTI (B 81)

Ljubomir Ljubojević Jóhann Hjartarson
Jugoslavien Island

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e6 6. g4 Sc6 7. g5 Sd7 8. Tg1 Le7 9. Tg3!?

Mot Kasparov i Belfort i fjol valde "Ljubo" 9. Le3 0–0 10. Dd2 a6 11. 0–0–0. Världsmästaren vann en strålande svartseger. Dags för variation. Torndraget åsyftar

främst framtida angreppsmöjligheter, ungefär som i Velimirovićangreppet.

9. — 0–0 10. Le3 a6 11. De2

Intressant är även det skarpa 11. Dh5. En annorlunda idé prövades i korpartiet Saksis – Göran Andersson, Sächs-25, 1984-88: 11. Ld3 g6 12. h4 Sxd4 13. Lxd4 b5 14. a3 Tb8 15. Kf1?! f6! 16. h5 fxcg5 17. hxg6 hxg6 18. e5 dxe5 19. Le3 (19. Lxg6 Kg7!) Kg7 20. Se4 Tf4! och svart tog över kommandot.

11. — Sxd4 12. Lxd4 Te8

Tänkbart är ett direkt 12. — g6!?, men inte 12. — Lxg5? 13. Lxg7!. Till eventuell dragomkastning leder 12. — b5 13. Dh5 Te8. Notera fällan 13. — g6?? 14. Dxd7†!. Textdraget ger en svaghet på f7.

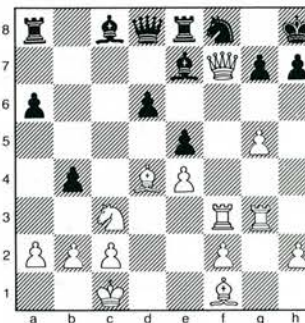
13. Dh5 Sf8 14. 0–0–0 b5 15. Tdd3!

Originella torn. Svarts nästa drag tycks inte nödvändigt. Intressant är 15. — Lb7, t ex 16. Tdf3 g6 17. Dh6 e5 18. Le3 Tc8 med motspel.

15. — b4 16. Tdf3 e5

Hjartarson ger en bonde. Alternativet 16. — Sg6?! är mycket riskabelt. Vit har två möjligheter, dels 17. Txf7?! Kxf7 18. Dxd7, dels 17. Lxg7?! bxc3 (om 17. — Kxg7? 18. Txf7†!) 18. Lf6/Lxc3!?. Dåligt är naturligtvis också 16. — g6? 17. Dh6 e5 18. Sd5!.

17. Dxf7† Kh8

18. Lb6 (!)

Troligen det bästa, även om det finns trevliga alternativ: 18. Lc4 Le6! respektive 18. Sd5 exd4 19. Sxe7 Le6!.

18. — Lxg5† 19. Kb1

Värt att titta på: 19. Kd1!?

19. — De7 20. Sd5

Intressanta alternativ är här 20. Txg5 och 20. Dxe7 Lxe7 21. Sd5. Hjartarson får hur som helst finna sig i att hamna i besvärliga slutspel.

20. — Dxf7 21. Txf7 Se6 22. Lc4

Enklare tycks mig 22. Sc7 Sxc7 23. Lxc7.

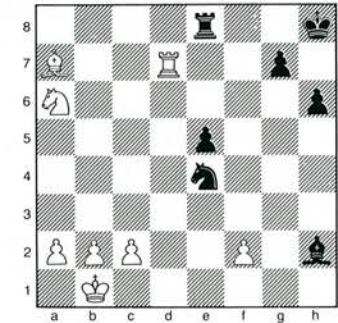
22. — h6 23. Td3

Inte t ex 23. Lc7? Ta7!.

23. — Tb8 24. La7 Tb7

Inte 24. — Ta8? 25. Sb6. Ljubojević skördar nu en bonde...

25. Txb7 Lxb7 26. Sxb4 Lf4 27. Txd6 Sg5 28. Lxa6 Sxe4 29. Td7 Lxa6 30. Sxa6 Lxh2

Bonde mer och tre förenade fribönder på damflygeln borde innebära en säker seger för vit. Men svarts h-bonde är också fri och lika snabb. De följande dragen har säkerligen genomförts under ömsesidig tidsnöd. Vits vinst blir till sist ganska problematisk, som vi ska se.

Jag tycker Ljubojević onödigt släppte h-bonden, 28. h4 i stället för 28. Lxa6 var säkrare. Över till kapploppningen...

31. Sc7 Tg8 32. a4 Lg1 33. a5 h5 34. a6 h4 35. Te7 h3 36. Txe5 g5! 37. Ld4 Sd2?!

En beklaglig tidsnödslapsus. Efter 37. — Kh7 är vits uppgift inte alls så lätt. Troligen måste han ge en pjäs för svarts h-bonde, t ex genom 38. Te7† Kg6 39. Le5.

38. Kc1 Sf3?

Fortfarande fanns 38. — Kh7. Nu däremot avgör avdragschacken.

39. Txg5†! Sxd4 40. Txg8† Kxg8 41. a7 h2 42. a8D† Kf7 43. Dd5† uppgivet.

Ett bra kampparti med rättvis utgång.

Exvärldsmästaren Boris Spasskij har på senare år gjort sig känd för att spara på krutet och spela många korta remipartier. Nästa år vill han vara med i Linarens och det får han – men bara på villkor att han förbinder sig att spela på vinst i åtminstone 40 drag i alla partierna. Detta avtal gäller enbart Spasskij, inte de övriga deltagarna.

Ny klimatförsämring mellan FIDE och GMA

Det har åter bränt till i relationerna mellan FIDE (Världsschackförbundet) och GMA (stormästarföreningen) och för dagen kan inget slut skönjas på den följetong som handlar om splittringen inom världsschacket.

I slutet av april gjorde GMA en fredstreva- re i syfte att nå en överenskommelse med FIDE. Framstöten fick ett snävt bemötande och följdes av militanta kommentarer av FIDE-presidenten Florencio Campomanes.

Den nya klimatförsämringen kommer just sedan man med viss möda nått enighet inom GMA om överläggningar med världsorganisationen.

Vid ett GMA-möte i Bryssel den 30 april utarbetades ett fempunktsprogram för ett samarbetsavtal mellan FIDE och GMA. Det var en omarbetning av det förslag som GMA lagt fram en månad tidigare i Barcelona. I det nya handlingsprogrammet betonas att FIDE och GMA skall samverka för att undvika splittring inom schackvärlden.

Det heter vidare att världsmästerskapet är det viktigaste schackevenemanget och att det är nödvändigt att etablera permanenta regler för VM-cykeln. Dessa regler ska utarbetas av en särskild kommission, sammansatt av erfarna experter – världsmästaren, ledande stormästare jämte respektive ordförande för FIDE och GMA. Kommissionens beslut kan inte ändras varken av FIDE eller GMA utan ratificering vid organisationernas årliga generalförsamlingar.

Vidare krävs obligatoriskt deltagande av GMA-medlemmar då lagar och regler för schackspelet utarbetas. Det förutsätts också att GMA skall kontrollera att dessa lagar och regler efterlevs.

Förslaget behandlades av FIDE:s arbets- utskott vid ett möte i Warszawa den 3-7

Elisaveta Bykova, 75, har avlidit. Hon höll den kvinnliga VM-titeln 1953-56 samt 1958-62. Sistnämnda år blev hon besegrad av Nona Gaprindasjvili.

maj. Utskottet utsåg en delegation bestående av Campomanes, Georgios Makropoulos och David Anderton. I dess svar till GMA den 7 maj heter det att FIDE är berett att diskutera ett samarbete.

Men, heter det vidare, om de personliga angreppen på FIDE och dess funktionärer fortsätter blir ett sådant samarbete omöjligt.

FIDE är också berett att pröva reglerna för VM-cykeln men vänder sig mot förslaget att utarbeta permanenta bestämmelser. Nya idéer och omständigheter i framtiden måste, anser man, beaktas vid planeringen av kommande cykler.

FIDE är berett att sätta upp en kommission för att uteslutande behandla reglerna för VM och går med på viss GMA-representation under förutsättning att organisationerna kommer överens i alla frågor. Man delar inte GMA:s uppfattning om kommissionens sammansättning.

Även i andra frågor, t ex rörande ekonomin, kan man utläsa särmeningar och särintressen. FIDE:s skrivelse avslutas med konstaterandet att en överenskommelse byggs på premissen att GMA är och förblir en representativ organisation för sina medlemmar ("a truly representative body in accordance with its own constitution") – en mångtydig formulering.

I en intervju nyligen med den jugoslaviska tidningen *Politika* undvek Campomanes att besvara frågan om möjligheterna att nå en överenskommelse mellan FIDE och GMA. Han sade emellertid att de ståndpunkter man fattat vid mötet i Warszawa är klara:

– Vi tänker inte vika ett steg från dem...

Ytterst nedslående, var den omedelbara kommentaren i GMA-högkvarteret i Bryssel. FIDE:s skrivelse ska studeras närmare vid ett möte i Rotterdam den 26 juni.

Lennart Hansson

Korrschack

Landskamp över 100 bord

En vänskapslandskamp i korrschack av kolossalformat med ingen mindre än USA som motståndare har tagit sin början i april. Matchen omfattar hela 100 bord och är dubbelrondig, d v s två partier vid vardera bord. Slutdatum är 1 maj 1992; partier som till äventyrs då ännu pågår får bli föremål för avdömning.

SSKK-laget har fått en verklig bred och representativ sammansättning, från elit till klass III, vilket just är tanken bakom och charmen med dessa internationella matcher av sann vänskaplig och propagandakaraktär. Samtidigt är det ju ändå fråga om landskampsspel, där förstas varje lagmedlem måste förväntas agera med lagets och SSKK:s bästa för ögonen!

Det kan tilläggas att man från USA:s sida uppenbarligen tar mycket seriöst på denna landskamp, ty mobiliseringen och angelägenhetsgraden "over there" inför mötet med Sverige visar tydliga tecken i den riktningen.

Den som är intresserad av internationellt korrschack, men måhända tvekar en aning inför åtagandet att spela ett flertal turneringspartier under i många fall 2-3 år, kan i dessa vänskapslandskamper finna en idealisk kompromiss.

Den vänskapliga atmosfär som brukar präglade dessa matcher bidrar starkt till att öka utbytet av deltagandet. Åtskilliga är de djupa och varaktiga vänskapsband som genom åren knutits över allehanda gränser med korrschackets hjälp, och då inte sällan via dessa lagmatcher.

SSKK avser att starta 1-2 nya sådana landskamper årligen. Bästa sättet att få komma med i det svenska laget är att anmäla sig till den kölista för lagmatcher som SSKK har. Sätt in 30 kr på postgiro 52 0 52-8 och uppge förutom namn och adress även spelklass, i korr och/eller närschack.

Undertecknad lämnar gärna ytterligare upplysningar på tel 018/46 01 84.

Välkommen i korrschackgemenskapen!

Sture Olsson

Wasa leder Lag-SM

Den 16:e tävlingen om lag-SM i korrschack har vid det här laget pågått i drygt ett år. Tio fyramannalag deltar och mycket talar för att segern kommer att gå till en klubb som aldrig tidigare erövrat något SM-tecken.

För närvarande leder Wasa SK (Tom Wedberg, Caspar Carleson, Rune Ljungberg och Bengt Sjödin) före Malmö SS (Björn Ahlander, Julius Fridjonsson, Arnthor Einarsson och Gunnar Finnlaugsson). Med i bilden finns också SK Rockaden, Stockholm (Thore Ångqvist, Dan Olofsson, Dan Östergaard och Niclas Hjelm).

Wasa redovisar endast ett förlustparti (hitills) och Rune Ljungberg är utan poängförlust över huvud taget. Det är också Arnthor Einarsson som har vunnit hela sex partier.

Ställningen då 61 av de totalt 180 partierna återstår (resterande antal partier inom parantes:

Wasa SK 21½ (10), Malmö SS 19½ (11), Sandvikens SK 13½ (12), SK Rockaden, Stockholm 11½ (21), Uddevalla SS 11 (13), Limhamns SK 10 (7), Tibro SK 8½ (14), SK Rockaden, Umeå 8½ (11), Vällingby SS 8 (12), Växjö SK 7 (11).

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

THOMAS PROSCHINGER VANN TALANGJAKTEN

Efter två år i "landsorten" (Göteborg och Malmö) återvände Talangjakten i år till Stockholm. Hundra lågstadieungdomar kämpade på Medborgarhuset en söndag i april. Det blev hemmaseger genom Thomas Proschinger, som tog 7½ poäng på de åtta ronderna.

Årets tävling samlade noga räknat 101 deltagare varav ungefär en tredjedel från huvudstaden. Åldersgränsen var i år 1979 och senare, dvs lågstadieålder. Två av deltagarna var födda så sent som 1982, men hävdade sig ändå väl. Det var Kasper Karlsson, Wasa SK och Filip Landgren, Växjö, som tog 4 respektive 3 poäng. Litet märkligt var att mycket få flickor ställde upp – inte mer än fem stycken i finaltävlingen!

Slutsegraren Thomas Proschinger släppte bara en halva under turneringens gång. Han har spelat i två år och är med i Schack 27/Hägersten. I Grand Prix-tävlingarna i Stockholm har han skördat fina framgångar och han gjorde ett mycket säkert intryck vid brädet. Trots detta var inte segern klar förrän i och med slutronden, då förra årets trea Emanuel Berg, Tolita SK besegrades i ett finalparti. Han blev förresten liksom då bästa 81:a med bred marginal!

De första åren gick Talangjakten i Stockholm men det fanns flera gånger kritik mot arrangemangen, i synnerhet mot trånga och röriga spellokaler. Desto roligare att årets tävling anordnades synnerligen väl! Snabbt och effektivt sköttes lottning och utplacering, och en finess som speciellt kan nämnas var informationen om bordsplaceringen: i stället för att deltagarna fick leta reda på sitt

namn någonstans på en datalista fanns namnet på en fast plats på något av flera ställen i spelsalen. Där kunde spelaren läsa sitt bordsnummer och sin färg. Enkelt och genialt!

Turneringen utökades i år på Stockholms förslag till åtta ronder, en klar förbättring om tiden räcker. Plus också för en snygg och fullständig resultatlista, från vilken vi saxar de främsta:

1) Thomas Proschinger, Schack 27/Hägersten 7½, 2) Fredrik Sassenberg, SK Rockaden 7, 3) Lasse Danielsson, Linköpings ASS 7, 4) John Henriksson, Motala SS 6½, 5) Emanuel Berg, Tolita SK 6, 6) Jonas Nyrén, Sollentuna SK 6, 7) Sven Sandberg, Västerås ÖSK 6, 8) Johnny Wallin, Angereds SS 6, 9) Jenny Uppsäll, Skultuna SS 6, 10) Max Sigander, SK Rockaden 6, 11) Mikael Eklund, SK Rockaden 6, 12) Daniel Rosblom, SK Passanten 5½, 13) Kalle Palmaer, Kristallens SK 5½, 14) Joel Persson, Ljungby SK 5½, 15) Alexander Rathnow, SK Rockaden, Umeå 5½, 16) Jesper Skoog, Kristallens SK 5½, 17) Martin Almström, Bollebygds SK 5½, 18) Staffan Andersson, Hudiksvalls SK 5½.

Sammanlagt alltså 101 deltagare, som samtliga fick pris!

På vänstra bilden de tre främsta i Talangjakten, fr v Fredrik Sassenberg, Thomas Proschinger och Lasse Danielsson. På högra bilden den glade vinnaren Thomas Proschinger. Foto: Hans Svedbark.

JUNIORLAG-SM

Årets upplaga av juniorlag-SM – den tredje – samlade totalt 31 lag. När krutröken skingrats den 23 april visade det sig att inte mindre än fem av de sex slutspelslagen var med redan i förra finalen i Malmö. Den 1–3 september gör de upp om var SM-tecknen ska hamna.

1989 års tävling förde med sig en ändring av regionsindelningen. Smålandsdistrikten fördes till Väst och Öst fick "i ersättning" Sörmland, Uppland och Roslagen. Mellan krympes och Stockholm blev egen region. Förhoppningen var att lagen skulle fördelas jämnare mellan regionerna än vad som hittills varit fallet.

Syd

spelades liksom tidigare i form av Sydsvenska juniorserien, en Bergergrupp som sträcker sig över spelåret. Åtta lag ställde upp med Limhamns SK och Lunds ASK som favoriter. Och vad kunde då fjolårstväan Kirsebärgs SK göra?

Limhamn tog kommandot med fyra raka segrar, varav en på w o mot Kirsebärg, medan Lund släppte två oavgjorda. I den femte omgången föll avgörandet när Lund överraskande förlorade mot Malmö SS; då hjälpte inte vinst i det inbördes mötet med Limhamn i sjätte rond. Avståndet var för stort.

1) Limhamns SK 11 (21), 2) Lunds ASK 10 (16½), 3) Kristianstads SK 7 (15), 4) HG-

Schack, Helsingborg 7 (12), 5) Limhamns SK II 6 (13½), 6) Kirsebärgs SK 6 (13), 7) Malmö SS 5 (9½), 8) En Passant, Svedala 4 (11½).

Väst

har tidigare varit den deltagarmässigt tunnaste regionen. I år ställde fyra lag upp – en fördubbling... Manhem vann samtliga matcher och nådde sin tredje final med Trollhättan som säker tvåa.

1) SS Manhem 10, 2) SK Kamraterna, Trollhättan 8, 3) SA Fenix, Borås 3½, 4) Fristads SK 3.

För arrangemangen i Fristad utanför Borås svarade Västergötlands SF.

Öst

samlade i år tre lag. Schackgymnasieförstärkta Schack 08 hade liksom Linköping starkt lag men det inbördes mötet vann de förra blankt – 4–0!

1) Schack 08 7, 2) Linköpings ASS 4, 3) Strängnäs SS 1.

Kvalet gick i Norrköping.

Mellan

kvalade i Avesta, och inte heller här var det någon diskussion om vart segern skulle gå. Västerås Östra vann dubbelt med sina två lag! Huvudkonkurrenten Horndal hängde hyggligt med i början, men fick ge sig efter förlust mot slutsegrarna. Notabelt: Västerås

KADETTLAG-SM

Enköping och Helsingborg var spelplatser för kvalomgången till årets kadettlag-SM. Finalplatserna fick den här gången större spridning än i fjol, när Stockholm och Västerås lurade övriga Sverige på hela konfekten.

En nyhet för i år var att de sex finalplatserna inte fördelades efter antalet lag på de båda orterna. Erfarenheterna från fjolårets ojämna slutspel ledde till att fördelningen nu i stället byggde på var de högst rankade manskapen spelade.

Följden blev att tre lag på vardera spelplatsen avancerade trots att tävlingen i Enköping samlade det dubbla antalet lag. Säkert kommer spelformen att diskuteras ytterligare innan kadettlag-SM:s skepnad slutligen har hittats.

Enköping

Detta väntade man nog skulle bli Rockadens föreställning, med A-laget rankat över 2000 i genomsnitt. Så blev det väl också till

slut, men Västerås Östra bjöd länge strid på kniven.

Efter tre ronder skilde det en poäng inför lagens inbördes finalmöte som blev knallhårt. Rockaden vann visserligen, men först efter en jämn kamp. Den slutade 3½-2½ sedan bl a Johan Eriksson besegrat Jonas Barkhagen på första bord. Därmed kunde Rockaden gå till nattvila med 20 poäng, två pinnar före västeråsarna som följdes av flera lag på 15 poäng.

På söndagsmorgonen kom emellertid rycket, när stockholmarna fick hjälp av det egna andralaget. Detta spelade 3-3 mot Västerås ÖSK och seglade därmed upp som en finalaspirant.

Med två finalister i praktiken klara var det naturligt att intresset riktades mot just tred-

1) Wasa SK 16½, 2) SK Rockaden 15½, 3) Solna SS 11, 4) Täby SK 8½, 5) Nacka SK 8½, 6) SK Passanten 0.

Norr

fick också samma finalist som i fjol. Schack 64 från Haparanda gästade Hudiksvall och vann en dubbelrondig match mot hemmaklubben med klara 7-1.

1) Schack 64 7, 2) Hudiksvalls SK 1.

I skrivande stund återstår ännu tre månader till höstupptaktens riksfinal. Man har dock svårt att tro att något lag skall kunna röra ett ordinarie Wasa med Ferdinand Hellers, Richard Wessman, Teodor Hellborg och Milad Keryakes.

Regerande mästarna Limhamn med Magnus Eriksson och Jan Clementsson samt Schack 08 med Pontus Sjö Dahl och Peter Laverdy ligger nog närmast till för de övriga medaljplatserna. Om nu inte Västerås' jämna lag vill ha ett ord med i sammanhanget...

Mats Eriksson

jeplatsen och här var striden oviss. Inför slutronden var ställningen: Rockaden 30½, Västerås ÖSK 25½, Rockaden II 21, Rockaden III (!) och Västerås SA 19½, Wattholma, Västervik och Schack 08 19 osv.

Med bästa matchpoängen hade dock Rockadentvåan greppet kopplat, och sedan man slagit Schack 08 med 4-2 hjälpte det inte att Wattholmas lovande lag storsegrade över Västervik med 5-1. Resultat:

1) SK Rockaden 35½, 2) Västerås Östra SK 29½, 3) SK Rockaden II 25, 4) Wattholma SS 24, 5) Linköpings ASS 22, 6) Virsbo SK 22, 7) SK Passanten 22, 8) Strängnäs SS 21½, 9) Västerås SA 21½, 10) Schack 08 21, 11) SK Rockaden III 20½, 12) Västerviks ASK 20, 13) Västerås ASK 20, 14) Hudiksvalls SK 19½, 15) Upsala ASS 16½, 16) Wasa SK 15½, 17) Västerås Östra SK II 13, 18) SK-33, Enköping 9.

Två spelare tog maximala 7 poäng, nämligen Olle Wademark vid tredje och Patrik Lyrberg vid femte bordet. Båda ingick i Rockadens förstalag.

För arrangemangen svarade SK-33 med Peter Sandorf i spetsen.

Helsingborg

Över den södra kvaltävlingens nio lag basade Erik Ohlsson och hans medarbetare i HG-Schack. I och med att deltagarlistan var kortare kom också toppmötena att ligga tidigare i turneringen. Efter tre ronder hade sålunda högst rankade Manhem mött och vunnit över de tre främsta medtävlarna, i tur och ordning HG-Schack (4-2), Limhamn 3½-2½ och Kristianstad (4½-1½). Detta räckte till en med Limhamn delad ledning i ett ännu ganska väl samlat fält.

I den fjärde och sista lördagsronden slog Manhem Limhamn II med 6-0 samtidigt som Limhamn I tog hem den viktiga matchen mot Kristianstad med 4½-1½. I och med detta var de båda tätlagen loss och liksom i Enköping var den mest intressanta frågan inför slutspurten vart tredjeplatsen skulle gå.

Före sista ronden ledde Manhem på 23 följt av Limhamn på 21 samt HG-Schack och Kristianstad, båda på 17. De sistnämnda lagen fick också mötas i en direkt avgörande bronsmatch. Där var Kristianstad starkast och vann med klara 5-1. Sluttabeln:

1) SS Manhem 27½, 2) Limhamns SK 25, 3)

Mattias Wallerstedt (t v) tog 5½ poäng av 6 möjliga på första bord för Manhem I. Här möter han klubbkompisen Linus Bergdal, Manhem II. Foto: Britt-Marie Olsson, HD.

Kristianstads SK 22, 4) Hultsfreds SK 18½, 5) HG-Schack 18, 6) SS Manhem II 17½, 7) Motala SS 17, 8) Limhamns SK II 15, 9) SK Bara Bönder 10½.

Maxpoängen 6 nåddes av en spelare, Anders Adolffson som satt vid fjärde bord i Manhems förstalag.

Partier från tävlingarna kommer i nästa nummer av TfS.

I finalen som går den 18-20 augusti får naturligtvis Rockaden svårt att komma undan favoritskapet, men Västerås skall inte underskattas. Bland söderlagen har förmodligen Manhem de största utsikterna att sätta käppar i hjulet.

Mats Eriksson

Christin vann i Ljungby

37 spelare ställde upp i de dam- och flickturneringar som för andra året arrangerades av Ljungby SK. Man tävlade i fyramannagrupper enligt den modell som tillämpas i Växjöspelen.

Klass M vanns av Christin Andersson, SK Bara Bönder före Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK - båda tog 2½ poäng - samt Sanna Sundstedt, Limhamns SK och Gretha Schüssler, Limhamns SK.

Klass I vanns av Annika Rönnquist, Växjö SK och klass II av Barbara Nydell, Limhamns SK. Klass III-grupperna hemfördes av Elin Albrektsson, Eslövs SK, Line Hermansson, Eslövs SK, Solveig Ahlbin, Ljungby SK, Jessica Lindgren, Eslövs SK, Karolina Lells, Limhamns SK och Malin Hanson, Limhamns SK.

SEMIFINALERNA I SKOLLAG-SM

Maj är en intensiv tävlingsmånad. Turneringarna avlöser varandra, och höjdpunkten för många är skollag-SM, som avverkar både kval och final. Första helgen i månaden var det än en gång dags för regionfinaler på fyra orter.

■ GÖTEBORG

Västsverige och Skåne tävlade i Göteborg. Gymnasieklassen vanns av **Österäng, Kristianstad** på 9½ sedan värsta medtävlarna Värnhem från Malmö (7½) hållits stängna. Klassen omfattade bara fyra lag sedan förhandsanmälda Sven Erikssons, Borås uteblivit.

Tveklöst hårdast stod kampen i högstadieklassen, där tre lag stred sida vid sida tävlingen igenom. På sluttampen kunde **Påskberg, Varberg** litet otippat klara segern genom 2-2 mot Linné, Malmö. Påskberg blev härigenom etta på samma partipoäng (10), samma matchpoäng, 2-2 i inbördes – men med bättre resultat på första bordet! Marginalerna på fel sida hade Vä, Kristianstad lik-som trean Linné som tog 9½.

Inte fullt så dramatisk blev mellanstadieklassen. **Guldhed, Göteborg** vann ganska klart på 24, även om framförallt Mellanhed, Malmö (17) bjöd gott motstånd.

Ytterligare en triumf för Halland blev det i lågstadiet, **Hammerö, Kungsbacka** tog 22½ och hotades främst av Bollebygd på 20.

Sammanlagt spelade 19 lag i Göteborg. Tävlingen fick tyvärr en tråkig upptakt. Inför regionfinalerna var det några distriktsinstruktörer som trots påminnelse hade underlåtit att anmäla sina skolmästare till spelet på riksnivå.

En tid efter anmälningsstoppet kom Skåne och Nordvästra Skåne men fick nej av den centrale tävlingsledaren. Det beslutet fastställdes av Ungdomskommittén sedan Skåne protesterat.

Ett av de åtta drabbade lagen reste emellertid ändå till Göteborg i hopp om att den

lokale arrangören Göteborgs Schackförbund skulle falla till föga, men avvisades.

■ VÄXJÖ

Från övriga Götaland, Mälardalen och Gotland kom skolorna i den andra regionen som spelade i Växjö. 15 lag, den lägsta siffran, fanns på plats.

Det minsta startfältet – tre lag – hade gymnasieklassen, där schackgymnasiet **De Geer, Norrköping** debuterade i de här sammanhangen. Laget gällde givetvis som storfavoriter, men det var bara med yttersta nöd och näppe som finalplatsen kunde säkras.

Rudbeckianska, Västerås reste stenhårt motstånd och det var först sedan Pontus Sjö-dahl – vid andra bordet – vunnit ett slutspel med två minusbönder som de Geer räddade oavgjort! Avgörandet föll nu genom att de Geer slog det tredje laget, Katedral, Växjö med 4-0 medan Rudbeckianska "bara" mäktade med 3-1.

Också i högstadieklassen blev det spännande. I slutrondens finalmatch vann **Nybygge, Västerås** över Albäck, Hultsfred med 3-1 och fick därmed 9 mot smålänningarnas 6½. Också slutliga tvåan Tornhag, Linköping (8) hade chansen.

Mellanstadiet fördes av **Skarphag, Norrköping** som också vann på 20, en bit före Lindblom, Hultsfred på 16½.

I lågstadiet var **Finninge, Strängnäs** helt överlägsen. Slutpoängen 20½ kan jämföras med tvåans, Mossle, Värnamo 10½!

■ KIL

I Värmland spelade lagen från Mellansverige upp till Gästrikland. Totalt 19 fanns på

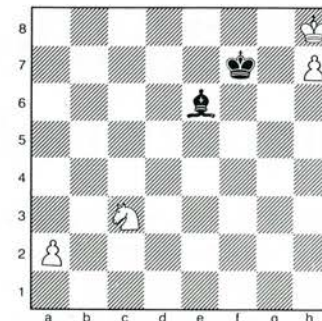
Landslagsläger för flickor

I månadsskiftet april-maj var det premiär för flicklandslagsläger i förbundets regi. Under dagarna tre tränades tio uttagna flickor i mittspel och slutspel av Richard Wessman respektive Mats Eriksson. Ett uppskattat inslag var den lägerturnering som spelades på kvällarna och där alla fick möta alla.

Uttagningen till lägret följde inte bara ranking. Speciell vikt lades vid Flick-SM i februari och det var också positivt med en viss åldersmässig spridning. När flicklandslaget spelar skall ju laget innehålla olika ålderskategorier.

Träningsfliten var mycket god på lägret trots ett hårt program. Också spelstyrkan är god och utan tvivel har damlandslaget flera påläggskalvar i den här truppen. Det kanske också är på tiden att konkurrensen om platserna ökar.

Här ett exempel från lägerplatsen, Leonardsbjergs kursgård utanför Norrköping:

Vit leder med två bönder, men hennes kung är instängd.

A. Kan svart hålla remi genom 1. - Lxa2? Motivera!

B. Om vit är vid draget skall hon

x. spela 1. a3

y. spela 1. a4

z. det spelar ingen roll vilket hon gör

C. Vilken är vits plan för att vinna? Kan svart rädda sig och i så fall hur?

D. Känner du till någon slutspelsregel som passar in på ställningen?

Lösning på nästa sida.

■ ÖSTERSUND

Norrlands regionfinal spelades i Östersund med sammanlagt 16 lag. Den bjöd genomgående på jämna toppstrider.

I gymnasieklassen vann **Tornedal, Haparanda** finalmatchen mot Östra, Umeå och vann därmed på 10½ mot 8½. Övriga två lag var chanslösa.

I högstadiet blev det en verklig millimeterstrid med tre skolor inblandade. **Haparanda** segrade även här genom **Gräns** – men på lika många poäng, 11½, som Läroverket, Hudiksvall. Också Central, Umeå var bra med på slutpoängen 10.

Nåstan lika jämnt blev det i mellanstadiet. **Bergeforsen, Timrå** stod till sist som slutsegrare på 17 poäng, men bara med en poängs marginal till tvåan Bergsbyn, Skellefteå.

I lågstadiet deltog bara tre lag och slutstriden stod mellan två av dem. **Lund, Forsa** vann första mötet med Bosvedje, Sundsvall med 3-1 och det skulle visa sig avgörande. I sammandraget hamnade lagen på 10½ respektive 8½ poäng.

Mats Eriksson

Mälardalsmästerskapet dominerades av Västerås

Skollag-MM, dvs Mälardalsmästerskapet för Örebro, Södermanlands och Västmanlands län, dominerades av skolorna från Västerås, som erövrade fyra guld, tre silver och två brons. Tävlingarna, som ägde rum i Rudbeckianska skolan, Västerås, samlade 40 lag.

Samtliga grupper var hårda och avgjordes inte förrän i slutronderna och i högstadiegruppen hängde det på en halv poäng. Ny-

Lösning till flickuppgiften

- A. Svart förlorar efter 1. – Lxa2? För att hålla remi måste svart kunna hålla vits kung instängd på h8, och hon måste därför gå med kungen mellan f7 och f8. Vits springare vill tränga bort kungen därifrån, och skall när den närmar sig hota den ruta som svarts kung *inte* står på just då. Svarts kung står vartannat drag på en vit ruta och vartannat på en svart, och samma sak gäller för springaren. Man kan därför redan efter 2. Sxa2 se att vit vinner: då hotar springaren de svarta rutorna och svarts kung står på en vit. Prova själv om du är osäker!
- B. Det spelar ingen roll vilket hon gör.
- C. Vits plan är att tvinga svart att offra löparen för a-bonden och därefter tränga bort svarts kung från f7/f8. Eftersom bonden alltid blir slagen på en vit ruta så måste svarts kung som i A. stå på f7 för att planen skall lyckas.
- Svart kan alltså rädda sig genom att ställa kungen på f8 och avvakta med löparen tills ett offerläge uppstår.
- D. Regel: "Springaren kan inte vinna tempo". Hur länge en springare än hoppar runt så kommer den tillbaka till utgångsfältet efter ett jämnt antal drag. Har man en viss ställning där motståndaren drar fram och tillbaka, så kan man därför aldrig med bara springarens hjälp få upp samma ställning med den andra spelaren vid draget.

byggeskolan överraskade Hagaskolan i första rondan genom att vinna med 2½–1½ och sedan fick favoriterna svårt att gå om trots stora segrar. Hagaskolan tappade sammanlagt bara fyra poäng i hela tävlingen och borde ha en god chans att gå till SM-final.

I Gymnasiegruppen infriade Wenströmska skolan, Västerås favoritskapet och ledde från start till mål. Rudbeckianska låg hela tiden hack i häl men fick ge sig i spurten.

I mellanstadiegruppen överraskade Ormkärskolan, Västerås med att ta silverplatsen före Finningeskolans, Strängnäs. Det anmärkningsvärda är att laget består helt av fyror. Det är samma lag som förra året blev svenska mästare för lågstadiet. I SM-semifinalen lär de få bekänna färg när de skall möta södra Sveriges bästa mellanstadielag som dessutom är klart äldre.

Segrade i mellanstadiegruppen gjorde Rönnbyskolan, Västerås som vunnit skollag-MM de två senaste åren. Skall de i år upprepa bravaden och vinna för tredje gången i följd? Det lär i så fall knappast ha hänt tidigare.

I lågstadiegruppen visade Skiljeboskolan, Västerås hög klass genom att ta både guld och brons. Det tyder på både styrka och bredd.

Resultat

Gymnasiet: 1) Wenströmska skolan, Västerås 19½, 2) Rudbeckianska skolan, Västerås 15½, 3) Rinnmansskolan, Eskilstuna 11½, 4) Lindeskolan, Lindesberg 1½ (4 deltagare).

Högstadiet: 1) Hagaskolan, Västerås 24, 2) Nybyggeskolan, Västerås 23½, 3) Emauskolan, Västerås 20, 4) Österledsskolan, Karlskoga 16, 5) Åkersskolan, Strängnäs 13½ (8 deltagare).

Mellanstadiet: 1) Rönnbyskolan, Västerås 22½, 2) Ormkärskolan, Västerås 18, 3) Finningeskolans, Strängnäs 17, 4) Lillhagskolan, Västerås 17, 5) Håkantorpskolan 5E, Västerås 15½, 6) Ölmbrotorpskolan, Ölmbrotorp 15½, 7) Persboskolans, Skultuna 15½, 8) Virsboskolans, Virsbo 15, 9) Hammarbyskolans, Västerås 15 (20 deltagare).

Lågstadiet: 1) Skiljeboskolan, Västerås 23, 2) Finningeskolans, Strängnäs 20, 3) Skiljeboskolan II, Västerås 17½, 4) Rönnbyskolans, Strängnäs 20, 5) Ölmbrotorpskolan, Ölmbrotorp 12½ (8 deltagare).

KADETT-VM

Jonas Barkhagen och Viktoria Johansson har tagits ut att representera Sverige vid Kadett-VM (upp till 16 år), som i år går i Puerto Rico. Tävlingen spelas den 26 juli – 11 augusti.

Schack-Oscar till Kasparov/Polgár

Den årliga omröstningen gällande 1988 års bästa schackspelare vanns för sjätte året i följd av Garri Kasparov. Damernas Oscar tillföll Judit Polgár.

Listorna:

1) Garri Kasparov, Sovjet 592 poäng, 2) Anatolij Karpov, Sovjet 446, 3) Jonathan Speelman, England 327, 4) Nigel Short, England 305, 5) Vassilij Ivantjuk, Sovjet 199, 6) Artur Jusupov, Sovjet 162, 7) Aleksander Beljavskij, Sovjet 153, 8) Jóhann Hjartarson, Island 147, 9) Jan Timman, Holland 144, 10) Valerij Salov, Sovjet 127.

1) Judit Polgár, Ungern 519, 2) Maja Tjiburidanidze, Sovjet 372, 3) Zsuzsa Polgár, Ungern 338, 4) Pia Cramling, Sverige 300, 5) Nana Ioseliani, Sovjet 283.

Ska vi gissa att det var de utomordentliga resultaten vid OS i Thessaloniki som gav Judit och Pia så fina placeringar? Tjiburidanidze försvarade ju faktiskt VM-titeln i fjol...

NYINKOMMEN LITTERATUR

Chandler m fl: Tournament Chess, vol 31	705 p	h	158:–
Gufeld: The Sicilian for the Tournament Player	238 s	h	143:–
Taimanov: The Sicilian Defence. Taimanov System	90	h	114:–
Leach: Falkbeer Counter-Gambit	97	h	117:–
Soltis: Bird-Larsen Attack	108	h	135:–
Christiansen m fl: Dutch Defence	219	h	158:–
Donaldson m fl: Semi-Slav Defence	183	h	135:–
Martin: Dutch Defence	37	h	42:–
Martin: Spanish without 3...a6	38	h	42:–
Martin: Closed Spanish	41	h	42:–
Forintos/Sapi: Play the Advance French	32	h	42:–
Jacobs: Kasparov Nimzo-Indian 4.Sf3	46	h	50:–
Tiemann/Vetter: Lettisches Gambit, 2. Aufl.	102	h	99:–
Awerbach: Endspiele. Springer Gegen Läufer. Turm gegen Leichtfigur	383	i	88:–
Lasker: St. Petersburg 1909 1. Lasker/Rubinstein	199	i	157:–
Kagan/Kmoch/Lasker: Berlin, Hannover, Semmering 1926	251	i	157:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040/16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Cupfinalen på Solvalla:

ROCKADEN VANN MEN LULEÅ TOG PRISET!

Det fanns många segrare vid finalen i Svenska Cupen:

- **SK Rockaden**, som utan sina båda ess Michael Wiedenkeller och Roland Ekström ändå förmådde plocka fram det där lilla extra som skapar ett vinnande lag.
- **Schack 08**, som var mycket nära att bryta 80-talets massiva Stockholms-dominans i lagschack.
- **SS Luleå**, näst lägst rankat som slog ut två elitserielag och tog tredje pris.
- **Sist, men inte minst, Solvallas totochef Göran Ohlsson.**

Cuporganisateur Ohlsson hade skakat fram en kvarts miljon och åstadkommit ett arrangemang som blev minnesvärt både i fråga om prispengar, sportslig dramatik och komfortabla tävlingsförhållanden.

I år deltog åtta lag under alla tre tävlingsdagarna, en betydande förbättring jämfört med i fjol då hälften fick åka hem efter kvartsfinalerna. En annan skillnad var att man spelade med sex man i stället för åtta. Detta gav matcherna en särskild nerv och satte press på de högrankade lagen som inte kunde nöja sig med oavgjort (vid 3-3 gick det lägst rankade laget vidare).

Tävlingarna invigdes av bankdirektör Tore Browaldh, som representerade Schackfrämjandet. Han underströk bl a schackets betydelse för ungdomen och berättade om sin egen, olyckliga kärlek till det ädla spelet.

Seedning, baserad på serietillhörighet, hade företagits inför kvartsfinalerna. Det innebär att SK Rockaden, Södra/SASS, Schack 08 och Lunds ASK hade placerats på den övre halvan. Det kan ha sitt intresse att titta på rankingtalen:

Södra/SASS medel 2433, SK Rockaden 2380, SK Kamraterna, Göteborg 2354, Schack 08 2317, Lunds ASK 2314, Malmö SS 2283, SS Luleå 2231, Skara SS 2127.

Kvartsfinalerna

Skara SS – Lunds ASK 2½–3½

Då den första tidskontrollen passerats stod det 3–0 till lundensarna och även om siffrorna krympte efter hand var den skånska segern aldrig i fara. I matchens sista parti försökte Skaras Anders Åstebro på sjätte bord förgäves vinna ett damslutspel med merbonde mot Ove Nilsson. Denne tog igen bonden och ställde sedan sin dam i slag för att vinna på tid. I stället blev han matt någon sekund innan kläppen på Åstebros klocka föll.

På andra bord offrade Skaras Göran Andersson pjäs i tolfte draget mot Ludvig Sandström. Angreppet hade emellertid för dåligt underlag och det blev 2–0 till LASK i toppen sedan Sverre Heim vunnit ett välspelat parti mot Lars-Göran Eklund.

Malmö SS – SK Rockaden 2½–3½

En riktig rysare med många dramatiska partier och situationer. En enda remi noterades och den kom på toppbordet mellan Rockadens IM Robert Bator och Björn Ahlander. Det var Bator som fick vara gladast för poängen sedan han i besvärlig tidsnöd lyckats balansera en rätt darrig ställning.

Ett par partier:

HOLLÄNSKT PARTI (A 80)

Per-Inge Helmertz Christer Hartman
Malmö SS SK Rockaden

1. d4 f5 2. g4!?

Det finns många färgstarka spelare i Rockaden. Alla har sin egen personliga stil och sina egna idéer om hur schack ska spelas. Hartman har troget tjänat sin klubb i många år och han har hela tiden haft en mycket intressant spelstil som kanske mera bygger på beräkningar än på positionella överväganden. Hans starkaste sida är egentligen försvarsspelet.

Även Helmertz spelar fantasirikt, vilket han bevisar redan i andra draget!

2. – fxg4 3. h3 d6

Förmodligen är 3. – g3 ett bra drag som korsar vits planer. Hartman tycker dock om att lägga beslag på bönder...

4. hxg4 Lxg4 5. Dd3!? Sf6 6. Lh3 Lxh3 7. Sxh3

Som kompensation för den offrade bonden har vit fått ett initiativ på de vita fälten. Särskilt rutan e6 vill han säkert lägga beslag på.

7. – Dd7 8. Sg5 Sc6 9. d5

Nu har vit fått kontroll över e6 men svart manövrerar snabbt sin damspringare till d8.

9. – Se5 10. Db3 c5 11. f4 Sf7 12. Se6 g6

Äntligen öppnas en diagonal för löparen på f8. Kanske borde vit nu ha fortsatt med 13. Sd2 för att via f3 och g5 engagera en ny springare i kampen om e6.

13. Sc3 Sd8! 14. Sxd8 Txd8 15. Ld2

Vits plan är att först rockera långt och sedan angripa i centrum samt på kungsflygeln med e- och f-bönderna.

15. – Lg7 16. 0–0–0 0–0 17. e4 b5!

Svarts motspel måste komma på damflygeln.

18. Tdel a6 19. Sd1 Tde8?!

Antagligen var det bättre att genast agera på damflygeln med 19. – c4. Svart vill nu i stället genomföra 20. – e6, en plan som vit sätter ett kraftfullt stopp för.

20. f5!? gxf5 21. exf5 Dxf5 22. Se3

Vit har visserligen offrat två bönder men i ställningar med rockad åt olika håll är pjäsernas aktivitet den avgörande faktorn.

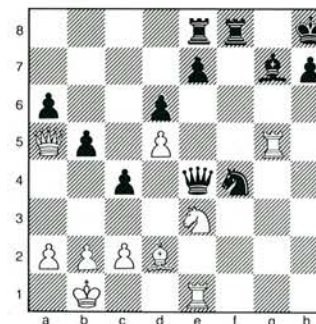
22. – De4 23. Thg1 c4 24. Dc3!

Även damen riktas in mot svarts kungsställning.

24. – Kh8 25. Tg5 Sh5 26. Da5

Ett damoffer låg inte långt borta men i den antågande tidsnöden valde Helmertz att undvika de alltför härresande komplikationerna.

26. – Sf4 27. Kb1

I denna mycket obalanserade ställning, där jag tror att svarts chanser inte ska underskattas, begår Hartman ett svårt fel.

27. – e5??

Nu förlorar svart pjäs och de bönder han har är ganska betydelselösa.

28. Sf5 Dxd5 29. Sxg7 Te7 30. Sf5 Tef7

Svart kämpar tappert fram till tidskontrollen men Helmertz håller huvudet kallt.

31. Sh6 Tf6 32. Sg4 Dg2 33. Sxf6 Dxc5 34. Se4 Dh4 35. Dxa6

Damen griper in i handlingen och plockar ett par bönder.

35. – Sg2 36. Dxd6 Te8 37. Tg1 Dxe4 38. Df6† Kg8 39. Dg5† Kf7 40. Dxc2 uppgivet.

Ett okonventionellt och spännande parti!

(Kommentarer: Richard Wessman)

SLAVISKT FÖRSVAR (D 16)

Carl-Magnus Björk **Julius Fridjonsson**
SK Rockaden Malmö SS

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 dxc4 5. a4 Sa6

Smyslovs drag, som tar sikte på att vit släppt kontrollen över fältet b4. Förutom den solida partifortsättningen förfogar vit också över 6. Se5 och 6. e4.

6. e3 Lg4 7. Lxc4 e6 8. 0-0

Efter 8. Lxa6 bxa6 får svart spel mot den permanent efterblivna b-bonden som ersättning för sin dubbelbonde.

8. - Le7 9. h3 Lh5 10. De2 Sb4 11. a5

Tar terräng på damflygeln och förhindrar befrielsemanövern c5 följt av (om vits torn står på d1) Da5.

11. - 0-0 12. Td1 Dc7 13. e4 Tfe8?!

Den s k teorin föreslår 13. - c5 14. d5 exd5 15. exd5 a6 16. Lb3 Ld6 17. Le3 Tfe8 med utjämning, som i Krogius-Saidy, Polanica Zdroj 1969. Textdraget är för all del nyttigt om e-linjen öppnas senare, men det behöver inte ske.

14. Le3?

Här kunde vit ha tagit ett grepp om händelserna genom 14. g4! Lg6 15. Se5, som hotar 16. f4 h6 17. Sxg6 fxc6 18. Lxe6†. 15. - Ld6 strandar på 16. Sxg6 hxc6 17. e5 och 15. - c5 på 16. Lf4! (16. - Ld6 17. Sb5).

Bäst verkar 15. - Sd7, varefter vit kan välja mellan att byta av Lg6 och att skärma av den med f4-f5.

14. - Lxf3! 15. Dxf3 Sc2 16. Lf4!?

Innebär ett bondeoffer. Efter 16. Ta4 Sxe3 17. Dxe3 b5 18. axb6 axb6 19. Txa8 Txa8 väger chanserna lika.

16. - Dd8 17. Ta4 Sxd4 18. De3 c5

På 18. - Lc5 följer 19. b4.

19. Sb5 Dd7!

Bindningen av springaren ger svart tid att parera hoten Sc7 och Sxd4.

20. Taa1

Ett alternativ var 20. a6 för att fixera a7 och säkra springarplaceringen. 19. a6 hade däremot besvarats med 19. - Db6!

20. - Ted8 21. Tac1

Försöket att vinna tempo i angreppet mot d4 med 21. Lc7 Tdc8 22. Le5 fungerar inte. Efter 22. - Dc6! hotar svart slag på b5 och e4 såväl som gaffel på c2 och 23. Sxd4 cxd4 24. Txd4 följs av 24. - Lc5.

Ett listigt försök är 23. Sc3 Sc2 24. De2!

med poängen 24. - Sxa1 25. Lb5, men svart skaffar först flykttält åt damen med 23. - b5 (24. axb5 Sc2!).

21. - a6 22. Sc3 Tac8 23. Le5 Dc6?!

Det fältet skulle springaren ha behövt. Starkare var 23. - De8!, ty vit får inte tillbaka sin bonde: 24. Lxd4 cxd4 25. Txd4 Le5 26. Txd8 Dxd8 27. Dd3 Dxd3 (enklast) 28. Lxd3 Lb4!.

24. b3 Sb5 25. Te1!

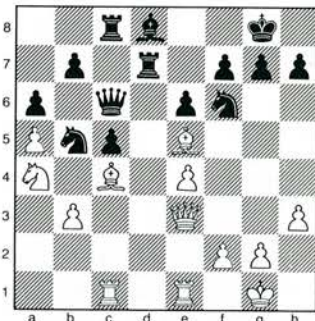
Svart har mindre terräng och tjänar därför på avbyten.

25. - Td7?

Återigen tar en tung pjäs springarens fält! Efter 25. - Sd7 26. Lg3 Sxc3 27. Dxc3 har vit fortfarande tryck, men om det uppväger minusbonden är inte klart.

26. Sa4! Ld8?

Här hade 26. - Tcd8 varit bättre, även om vit hade svarat på samma sätt.

27. Lf1!

Ett vackert angreppsdrag.

27. - b6 28. Lxf6 gxf6 29. Dh6! uppgivet.

Det finns inget vettigt försvar mot hotet Te3-g3.

(Kommentarer: Mats Eriksson)

SS Luleå - Södra /SASS 3-3

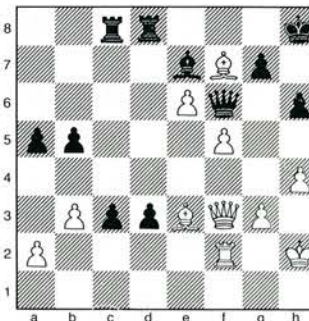
Hur ska man förklara ett sådant resultat? Kanske fanns det en portion underskattning med i bilden. Men nog är det märkligt att Södra/SASS med sin stjärnspäckade besättning (IGM Karlsson, IM Ornstein, IM Åkesson, IM Welin i toppen) har så svårt att få till det i lagsammanhang.

Efter fyra timmar stod det 1½-½ till Södra/SASS sedan Åkesson i svår tidsnöd offrat kvalitet för att ta ut remischackar mot Kaj Engström och Per Larsson vunnit mot Henrik Persson. Samtidigt höll Lars Karls-

son på att kämpa ner Robert Åström och Thomas Welin var på väg att rädda en förlustställning till remi mot årets Norrbotten-mästare Tomas Hortin.

Men så slog blixten ner:

Stefan Winge
Södra/SASS

Gunnar Pousette
SS Luleå

I svår ställning har vit lyckats manövrera in sina styrkor med sikte mot svarts kung. Nu slår han till:

47. Lg5!!

Kanske ska svart nu försöka skicka ner en av sina fribönder i stället för att ta den svårt förgiftade pjäsen.

47. - hxg5?! 48. Lg6!

Poängen! Svart kan inte fly med kungen. Om han spelar t ex 48. - g4 49. Dxc4 La3 följer 50. e7!! och flykttältet på e7 omintetgörs.

48. - g4 49. Dxc4 Dxc6 50. fxc6 Td5 51. Tf5!
Nådstöten. Trots sina två fribönder är svart maktlös.

51. - Txf5 52. Dxf5 Tc5 53. Df3! uppgivet

Hotet 54. Da8† fick svart att kasta in handduken.

En verkligt elegant avslutning, även om partiet som helhet inte var särskilt rärlinjigt.

(Kommentarer: Richard Wessman)

Nu återstod endast partiet på andra bord:

DAMGAMBIT (D 36)

Kurt Setterqvist **Axel Ornstein**
SS Luleå Södra/SASS

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 c6 5. cxd5 exd5 6. Lg5 Le7

Det brukar i avbytesvarianten anses mest

exakt att vänta med Sf3. Orsaken är att tempot behövs för att med Dc2 förhindra Lf5, och dessutom ställs ju kungsspringaren ibland på e2. Med den dragföljd svart valt har emellertid vit att välja mellan att spela Sf3 eller tillåta Nimzoindiskt.

Svart kunde alltså spela 6. - Lf5 med trolig utjämning, men han väljer att med dragomkastning gå in i huvudvarianten. Nyansskillnaderna är inte större än att smaken avgör.

7. Dc2 0-0

Eller 7. - g6 8. e3 Lf5 9. Ld3 Lxd3 10. Dxd3 Sbd7 och svart har fått byta av damlöparen.

8. e3 Te8 9. Ld3 Sbd7 10. 0-0 Sf8

En grundställning där ett flertal drag har prövats. Vits två huvudplaner är 1) minoritetsangrepp med b4-b5 för att skapa svagheter på damflygeln och 2) spel i centrum med framstöten e4.

11. Lxf6

Minoritetsangreppet förbereds för det mesta med 11. Tab1, men textdraget har sina poänger. Svarts löpare dras bort från damflygeln vilket gör att b4 kan spelas snabbare. Samtidigt försvinner svarts tematiska avlastningsmanöver med Se4.

11. - Lxf6 12. b4 a6 13. a4 Lg4 14. Sd2 Le7 15. b5!? Ld6

"Ett flankangrepp skall bemötas med en motstöt i centrum" lyder en uttjatad tes, som dock ofta är giltig. Sålunda gav 15. - axb5 16. axb5 Txa1 17. Txa1 c5 18. dxc5 Lxc5 svart tillfredsställande spel, t ex 19. Sb3 Lb6 20. Sa4 Lc7.

Ornstein strävar i stället efter att hålla damflygeln så sluten som möjligt och skapa pjässpel på kungsflygeln. Oftast byter man av a-bönderna som svart för att bara ha en svaghet (c6) att se efter. Å andra sidan står vits a-bonde i vägen för manövern Sa4-c5.

16. bxc6 bxc6 17. Tfe1 Te6 18. Sf1!

Efter t ex 18. Tab1 Dh4 19. Sf1 Th6 20. g3 Dh5 har svart fått utveckla ett initiativ på kungsflygeln.

Setterqvist garderar hoten innan de uppkommer, och egentligen är hela partiet en kamp mellan svarts försök att få igång pjässpel och vits avsikt att förhindra detta.

18. - Dh4 19. f3 Lh5 20. Df2 Dd8

Slutspelet är bättre för vit, som har angreppsmål på a6 och c6 och som tar hand om

b-linjen. Svarts "tempoförlust" med damen är inte så allvarlig; vits dam stod mera aktivt på c2 och den svarta löparen har fått hjälp på vägen mot avbyte.

21. Tab1 a5

Kanske var 21. – Lg6 mer exakt.

22. Tecl

Efter 22. e4 blir vits centrum sårbart: 22. dxe4 23. fxe4 Lc5!

22. – Lg6 23. Lxg6 Sxg6 24. Tb3 Sh4?

En provokation som visserligen lockar fram vits bönder men utan att försvaga dem. Bättre var 24. – f5 som håller nere vits e-bonde och även binder Sc3, eftersom f4 från svart måste kunna besvaras med e4.

25. Kh1 Tg6 26. g3 Sf5 27. e4 dxe4 28. fxe4 Se7 29. Se2

Vit har fått genomföra e4 under gynnsamma betingelser och står bättre. Ställningen är dock i obalans och inte lättspelad. Vit fortsätter sin garderingstaktik; lyckas han behålla sitt idealcentrum blir det i längden besvärande för svart.

29. – Tf6 30. Dg2 Lb4 31. Td3 h5

Ett tveeggat försök att skapa motchanser.

32. Se3 Dd7 33. Sf4 h4 34. e5 Th6 35. g4 Sg6 36. Tff1?!

Säkrare var 36. Sxg6 Txg6 37. h3.

36. – h3! 37. De4

Inte 37. Sxh3 Sxe5. Bonden på h3 ger svart potentiella angreppschanser, men objektivt behöver inte vit frukta.

37. – Sxf4 38. Txf4 Td8 39. Sf5 Th7 40. Tff3 g6

Det hotade inte 41. Txh3 på grund av 41. – Txh3 42. Txh3 g6 43. Df4 Dd5† 44. Kgl Lf8! (annars 45. Th8†). Men springaren var en påle i köttet.

41. Se3

Dragserien är avklarad och vit står klart bättre. Han har flera tänkbara spelidéer: e6 följt av inslag på g6 eller Tf6, springaren till f6 via g4 eller d5, eller erövrande av bonden h3. Ställd inför detta gör svart ytterligare ett försök att öppna ställningen och få motspel. Alternativ var här 41. – Th4 och 41. – Lc5.

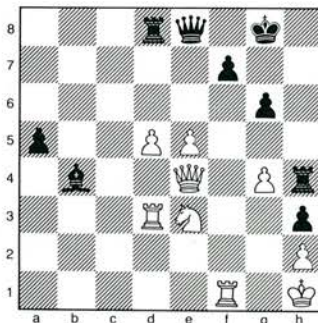
41. – c5?! 42. d5 c4

Till förlust ledde 42. – Dxa4? 43. e6 De8 44. e7!, t ex 44. – Td7 45. d6 c4 46. Sd5 Txd6 47. Sf6† Txf6 48. Td8!

43. Dxc4

Eller 43. Sxc4 Dxa4 (44. e6 Da1†).

43. – Dxa4 44. Tfl De8 45. De4 Th4

De vita frontsoldaterna har ålat fram ytterligare ett stycke, och det är bara en tidsfråga innan d6, e6 eller Sg4–f6 följer. Textdraget förbereder ett sista försök att bryta upp ställningen.

46. d6 Txd6

Det hotade 47. Sd5. 46. – Lxd6 gick inte: 47. Tfd1! Le7 48. Txd8 Lxd8 49. Da8 Dxe5 50. Dxd8† Kg7 51. Sf5†.

47. Sd5 f5!?

Den svarta kungen kastar in den egna livvakten i slutstriden. Draget är vackert så tillvida att 48. exd6, 48. exf6, 48. Sf6† och 48. gxf5 samtliga förhindras av bindningar. Emellertid...

48. Dc4! Dxe5 49. Sxb4†

Äntligen öppnas spelet, men priset blir högt för svart.

49. – Te6 50. Sd5 Txg4 51. Dc8† Kg7 52. Dd7† Kh6?

Lurigare var 52. – Kf8 med fällan 53. Te3? Db2! och efter det tvungna 54. Dc8† Kg7 55. Dc3† Dxc3 56. Txc3 har vit fortfarande en lång väg att gå.

Vit spelar dock starkare 53. Txh3! med hotet 54. Th8† Dxh8 55. Dxe6. Svart kommer inte vidare efter 53. – De4† 54. Thf3 (54. – De2 55. Txf5†!).

53. Txh3† Kg5 54. Dd8† Tf6 55. Dxf6† Dxf6 56. Sxf6 Kxf6 57. Ta3 uppgivet.

En imponerande prestation av Setterqvist, som hela tiden lyckades behålla kontrollen över partiet.

(Kommentarer: Mats Eriksson)

Och sensationen var ett faktum!

SK Kamraterna – Schack 08 ½–5½

Också ett oväntat, men inte helt oräddvist resultat. Det kunde faktiskt ha blivit storslam för östgötarna om inte Pontus Sjödahl hade nöjt sig med remi i ett fördelaktigt slut-

spel mot Gösta Svann. Det renderade honom en sträng blick från schackgymnasiemästern Nils-Gustaf Renman, som själv hade visat vägen genom att besegra Thomas Ernst på första bord efter bara tre timmar.

Ernst gjorde ett ovanligt tamt intryck. Men så hade han också anlånt samma dag från Keres Memorial i Tallinn, där han tvingats spela sista rondan i förväg för att hinna hem i tid.

Semifinalerna

Schack 08 – SS Luleå 4–2

En ny kämpainsats av Luleå. Dock, östgötarna hade tagit varning av första rondens knall och segern var aldrig ifrågasatt även om norrbottningarna spelade jämnt på toppborden. Siffrorna på de tre främsta blev 2 om 2–1 till Luleå sedan Robert Åström vunnit mot Renman.

Lunds ASK – SK Rockaden 2–4

Fortfarande efter mer än fem timmars kamp såg Lund ut att ha oavgjort inom räckhåll. Det stod 3–2 till Rockaden men på andra bord hade Hartman tvingats ge kvaliteten för att likvidera en farlig fribonde. Motståndaren Ludvig Sandström hade emellertid dragit på sig en massa svaga bönder och detta utnyttjades föredömligt av Hartman, som sent omsider kunde utnämnas till matchhjälte.

Utgången var nog trots allt rättvis, även om ett par partier slutade på ett oväntat sätt. Annars så säkre Sverre Heim förbisåg sålunda en taktisk finess och föll mot Bator.

Mats Sjöberg hade kvalitet mer mot Christian Jepson när han plötsligt ramlade i en mattfälla och Jesper Hall, med en fribonde på andra raden, dukade under i en tidsnödsduell mot Carl-Magnus Björk.

SK Kamraterna – Skara SS 5–1

Två tidiga remier på toppborden och sedan var det inte mycket att orda om. Skillnaden i spelstyrka var helt enkelt för stor på de övriga borden.

Malmö SS – Södra/SASS 2½–3½

Chocken från första rondan satt uppenbarligen kvar i bakhuvudet hos Södra/SASS-spelarna och det var inte långt ifrån att laget fått nöja sig med spel om sjunde/åttonde plats.

Till slut ordnade Ralf Åkesson segern genom att manövrera fram vinsten mot Frid-

jonsson i ett slutspel som länge såg remiaktigt ut.

Skåningarnas enda seger togs av Heltzert, som vann synnerligen enkelt mot Ornstein. Arnthor Einarsson på fjärde bord var ytterligt nära att greja den nödvändiga halvpoängen mot Thomas Welin som räddade remi tack vare ett enda tempo i ett bonde-

Finalerna

SK Rockaden – Schack 08 3½–2½

En spännande och oviss match som av allt att döma avgjordes i den första tidsnöden. Fram till dess såg det bra ut för Schack 08, men så svängde det och Rockaden tog ledningen med 2½–1½.

Siffrorna kunde lätt ha varit de omvända. På första bord hade Renman spelat upp en överlägsen ställning mot Bator då han drabbades av schackblindhet och promenerade rakt in i en matt. I 39:e draget...

Sedan Hans Jonsson utjämnat genom att vinna en väldig batalj mot Carl-Magnus Björk föll avgörandet i partiet Mats Sjöberg – Pontus Sjödahl. I detta blev segraren i Öppna SM långsamt men säkert nerkämpad i slutspelet.

SS Luleå – Lunds ASK 3–3

Efter remier på de båda toppborden och lovande ställningar på övriga bord tycktes LASK ha bronsmedaljerna som i en liten ask. Intrycket förstärktes när man efter den första tidskontrollen tagit ledningen med 3–1.

Men norrbottningarna bet sig envist fast i matchen, väl vetande att det räckte med 3–3. Kaj Engström reducerade genom att vinna ett remibetonat slutspel mot Jesper Hall och den sista tunga poängen levererades av Gunnar Pousette som i 86:e draget satte Pär Hammargren matt just som denne fått en ny dam.

I båda partierna spelade lundensarnas sämre betänketid en betydelsefull roll.

Södra/SASS – SK Kamraterna 3½–2½

Matchen mellan dessa båda högrankade lag blev en tämligen avslagen historia och de flesta partierna tog slut tidigt. Vid ställningen 3–2 till Södra/SASS hade Kamraterna fortfarande visst hopp om att klara oavgjort men för det krävdes att Ernst lyckades vinna tungviktarmötet mot Lars Karlsson. Ett tag

hade göteborgaren två bönder mer men Karlsson skaffade sig en farlig fribonde och till slut gav Ernst kvalitet för att forcera remi.

Skara SS – Malmö SS 2–4

En olustig incident, måhända inspirerad av Sidney Sheldons nyligen TV-dramatiserade bästsäljare "Tracys hämnd", inledde matchen om sjunde/åttonde plats. Skara idkade nämligen spegelschack, dvs man kopierade dragen på brädet intill och tvingade på så sätt motståndarna att spela mot sig själva. Om detta fått fortsätta hade matchen kommit att sluta 3–3.

Malmöspelarna blev starkt upprörda och protesterade hos tävlingsledningen. Överdomaren Ronny Andersson såg sig föranlåtten att ingripa och utdelade en varning till Skara. Därefter flöt spelet som vanligt och om resultatet är inte mycket att säga.

Den totala prissumman i finalen uppgick till 64 000 kr som prisutdelaren, landshövding Lennart Sandgren, fördelade enligt följande:

15 000 till SK Rockaden, 10 000 till Schack 08, 8 000 till SS Luleå, 7 000 till Lunds ASK, 6 000 till Södra/SASS, 5 000 till SK Kamraterna, 4 000 till Malmö SS samt 3 000 till Skara SS.

Kvar fanns 6 000 till bäste poängplockaren Peter Laveryd, Schack 08, som vann samtliga tre partier. 2½ poäng erövrades av Robert Bator, SK Rockaden, Hans Jonsson, Schack 08, Ralf Åkesson, Södra/SASS samt av Christian Jepsen, Lunds ASK.

I den speciella V65-cupen deltog 229 lag, varav elva kvalificerade sig till finalen. Här triumferade Skara SS (10 000 kr) före Sätters SK (5 000), Vällingby SS II (3 000), Södra/SASS och Malmö SS (vardera 2 000) samt Kallhälls SK, Solna SS II, IKF Mladost, Malmö, Vällingby SS, Götaverkens SK, Göteborg samt Arboga SK (vardera 1 000 kr).

Vi avslutar cupreportaget med ett parti av den suveräne poängplockaren Peter Laveryd:

KAJISERGAMBIT (A 58)

Ulf Nyberg

SK Kamraterna

Peter Laveryd

Schack 08

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. bxa6 Lxa6 6. Sc3 d6 7. Sf3 g6 8. g3 Lg7 9. Lh3 0–0 10. 0–0 Sbd7 11. Te1

Encyklopedins huvudfortsättning är 11. Dc2. I Gil–van Hasselt, Junior-VM 1985, prövades 11. Tb1 Da5 12. b3! med poängen 12. – Dxc3 13. Ld2 Lxe2 14. Dxe2 och vit får bonden på e7.

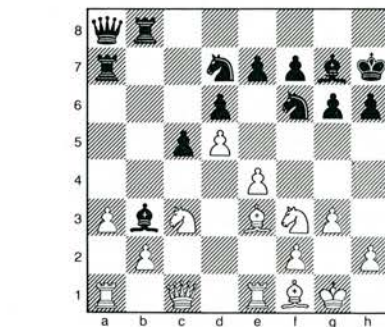
11. – Ta7 12. e4 Da8 13. Lg5?! h6 14. Le3

Med löparplaceringen har vit vunnit två saker: bonden c5 är bunden och den på h6 hänger i vissa lägen. Å andra sidan försvagas försvaret av damflygeln liksom av Be4.

14. – Tb8 15. Dc2 Lc4 16. a3?!
Nu gick inte 16. b3? på grund av 16. – Lxb3. Men 16. Sd2!? var en möjlighet eftersom svarts löpare blir fångad efter 16. – Lxa2 17. b3. Efter 16. – Se5 17. Sxc4 Sxc4 18. Lc1 Tab7 har dock svart god ersättning för bonden.

16. – Lb3 17. Dc1 Kh7 18. Lf1?
Förbiser svarts hot, men inte heller 18. Sd2 Se5 var roligt.

18. – Sxe4! 19. Sxe4 Lxd5 20. Sfd2
Håller Se4 garderad med hjälp av Te1, men...

20. – Lxb2 21. Dc2 Lxa1 22. Txa1 Txa3 23. Txa3 Dxa3

...damflygeln rasar ihop. Svart har fått furstlig ränta på sin investering och står på vinst. Vits ställning är dessutom omöjlig i praktiskt spel.

24. Sc3 Lc6 25. Lg2 Da1† 26. Sf1

Eller 26. Sdb1 Lxg2 27. Kxg2 d5! eller 26. Scb1 La4 27. Dc1 Tb2.

26. – Tb2 27. Dd1 Dxd1 28. Sxd1 Tb6 29. Sd2 d5 30. f4 Ta6! 31. Kf1 La1 32. Ke2

Eller 32. Lf3 d4! 33. Lxc6 dxe3 34. Ke2 Sb8 eller 34. Lxd7 Txd1†.

32. – La4 33. Sb2 Lb5† 34. Kf3 Ta2 35. Sd1 d4 36. uppgivet.

(Kommentarer: Mats Eriksson)

TIO LAG I ELITSERIEN?

I samband med cupspelet på Solvalla hade Allsvenska kommittén bjudit in till ett möte med Elitserie- och division I-klubbarna. På dagordningen stod såväl erfarenheter från den gångna säsongen som förslag för framtiden. Ett axplock ur vad som sades:

■ Den tidigare inbetalningen av startavgifterna ifrågasattes. AK menade dock att det visat sig nödvändigt att i god tid få en fingerisning om vilka lag som kan utebli.

■ Från stockholmsklubbarna Wasa och Rockaden kom synpunkter på Elitserien, som man ansåg fungerade otillfredsställande på en del punkter; av det forna glansfulla slutspelet hade blivit en slutrond när serien redan kunde vara avgjord och där ingen prisutdelning förekom; förhoppningarna om ökat publikintresse hade inte infriats; sju ronders enkelserie gav för små marginaler för misstag.

Ett flertal olika förändringar diskuterades, såsom sammandragningar av lagen, återgång till två division I-serier, lördagsrond, införande av ett slutspel för de bästa elitserielagen och utökande av Elitserien till tio lag.

Det sistnämnda förslaget anammades efter mötet av AK, och enligt dennas ordförande Göran Ohlsson är det sannolikt att en sådan utökning sker redan säsongen 1990/91. De tre sista ronderna kommer att spelas gemensamt vid en helgsammandragning och säsongen 1989/90 går två lag från vardera division I-gruppen upp.

■ En del kritik framfördes i ärenden från den gångna säsongen. Västerås ASK protesterade mot tvångsnedflyttningen två divisioner (som senare samma helg fastställdes av Cs) och Rockaden ville veta vem som bar ansvaret för att klubben inte fått information om att årets serie inte kvalificerade till Eurocupen.

Manhem föreslog inrättande av en jury som behandlar tvister där AK:s beslut överklagas och av en regel att AK:s beslut i tvister skall motiveras.

■ De åtstramade reglerna för flyttning av matcher diskuterades. Förbudet mot dubbelmatcher leder till fördyringar och flyttning borde åtminstone vara tillåten när lagmedlemmar representerar Sverige i internationella mästerskap, menade vissa.

■ Avslutningsvis granskades Cupen. Flera förslag till förändringar fanns även här:

★ handikapp för lag ur en lägre serie (½–1 partipoäng per serie) för att locka fler breddlag

★ införande av startavgifter för att motverka de w o som lämnats i år

★ utplacering av alla elitserielag på olika regioner (i år fick Wasa och Rockaden mötas i kvalspelet)

★ spel av hela tävlingen efter avslutad allsvensk säsong

Sammanfattningsvis kan sägas att diskussionerna var givande och att mötet var en god idé. Vad som är litet klen är att bara en tredjedel av de inbjudna lagen fanns representerade. Framför allt är det märkligt att fem av de åtta cuplag som ändå skulle finnas på plats några timmar senare inte var företrädna. Är inte intresset större?

Mats Eriksson

Bara ryskt i Moskva

Den andra av de tre stora öppna turneringarna som i år arrangeras av GMA (stormästarföreningen) avverkades i maj i Moskva, där 128 spelare från 22 nationer deltog. 85 (!) stormästare – hälften hemm spelare – ställde upp i denna den första kommersiella öppna turneringen i Sovjet. Ingen svensk var med.

De nio främst placerade kvalificerade sig till vidare spel om ett antal åtråvärda platser i nästa World Cup-cykel. Av de nio var åtta Sovjetmedborgare:

Sergej Dolmatov 7 (av 9), Vladimir Akopian, Jevgennij Vladimirov, Viktor Gavrikov, Georgij Timosjenko, Nick De Firmian (USA) och Aleksander Chalifman 6½, Jevgennij Pigusov och Aleksej Vyzmanavin 6.

Rolf Bergström oväntad segrare i Limhamn Open

Ingen betvivlar att Rolf Bergström, Västerås ASK är en stark spelare. Det vittnar t ex rankingtalet 2225 om. Men att han skulle gå åstad och vinna Limhamn Open kom som en överraskning för de flesta – säkert också för honom själv. En turneringssegrare med startnummer 22 hör inte till det ordinära.

Årets upplaga av Limhamn Open – den fjortonde i ordningen – spelades i Malmö Isstadions foajéer och samlade 140 spelare. Det är en deltagarsiffra som arrangerande Limhamns SK får vara nöjd med. Kristi Himmelsfärdshelgen har ju blivit en av Schack-Sveriges stora tävlingshelger med Sweden Chess Tournament, Avesta Open och semifinaler i skollag-SM som alternativ.

I de största weekend-turneringarna stöter ofta de högst rankade spelarna på patrull redan från början. Jonny Hector, Kirsebärgs SK var den ende av tävlingens sju internationella mästare som överlevde de två inledande ronderna utan poängförlust. Hectors enda miss kom i rond 5 mot Rolf Bergström.

Denne gjorde sitt livs turnering. Han mötte det starkaste motståndet av alla och vann parti efter parti. I rond 4 besegrade han den i Malmö bosatte IM Klaus Berg, Danmark, i rond 5 vann han över Jonny Hector och sin sjätte raka seger tog han mot fjolårsvinnaren Stellan Brynell, Limhamns SK i ett spektakulärt parti. För Brynell var detta den första förlusten med de vita pjäserna sedan juni i fjol.

Det var en ordentlig grundstötning han rådde ut för:

CARO-KANN (B 14)

Stellan Brynell Rolf Bergström
Limhamns SK Västerås ASK

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 Sf6 5. Sc3 e6 6. Sf3 Lb4 7. cxd5 exd5

Ett alternativ var 7. – Sxd5.

8. Ld3 0–0 9. Db3 Te8† 10. Le3 Sc6 11. 0–0 h6 12. Lf4 Sh5 13. Ld2

Här hade 13. Sxd5?! kunnat besvaras med 13. – Le6 14. Lc4 Sa5! (14. – Lxd5?! 15.

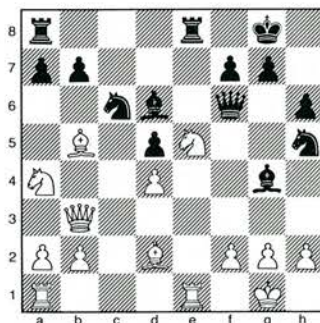
Lxd5 Sxf4 16. Lxf7† Kh8 17. Lxe8 Dxe8 18. d5 med fördel för vit) 15. Dxb4 Sxc4 16. Sc7 Te8 17. Sxe6 (17. Tac1 Sxf4 18. Sxe6 Se2† 19. Kh1 Dd5!) Txe6 och svarts aktiva figurspel uppväger mer än väl minusbonden.

13. – Le6 14. Tfe1 Ld6 15. Sa4

Frågan är vad Tarrasch skulle ha sagt om textdraget! Med detta och vits följande drag lämnas svart tillfälle att angripa på kungsflygeln. Ett svårt fel hade det förstås varit att slå testamentsbonden: 15. Dxb7?? Sb4! med hot som inte alla kan pareras: 16. Db5 Tb8 eller 16. Lb1 a6 jämte 17. – Te7.

15. – Df6 16. Lb5 Lg4 17. Se5?

Detta drag som vit säkert satt sin lit till leder till förlust. Möjligen var 17. Le2 eller 17. Txe8† Txe8 18. h3 tänkbara alternativ. Däremot hade 17. Dxd5? Sf4! slutat illa.

17. – Sxe5!! 18. Lxe8

Eller 18. dxe5 Txe5 varpå svart har både merbonde och angrepp.

18. – Sf3†! 19. gxf3 Lh3!

Svart hotar att spela 20. – Dg6† med åtföljande matt. Att parera detta hot med t ex 20. Dc2 stupar på 20. – Sf4 21. Kh1 (21.

Lxf4 Dxf4 leder till matt) Dg5 22. Tg1 Lg2† 23. Txg2 Dxd2† matt.

20. Kh1 Sf4! 21. Dxb7

På 21. Tg1 hade följt 21. – Txe8 med fortsatt oemotståndligt angrepp. Däremot hade 21. Lxf4 Dxf4 22. Te5! Lxe5 23. Lxf7†! Dxf7 24. dxe5 bjudit hårt motstånd.

21. – Dg5 22. Dxf7†

Inte 22. Tg1 Lg2† 23. Txg2 Dxd2† matt.

22. – Kh8 23. Dg6

Vit leder med ett torn och bjuder gärna på en lätt pjäs: 23. – Dxd6?? 24. Lxg6 Sxg6 med fördel för vit.

23. – Lg2† 24. Kgl Sh3† matt.

Ett briljant parti av turneringssegraren!

(Kommentarer: Bo Aurell)

Inför sjunde och sista rondens hade Bergström säkrat åtminstone en delad förstaplats. Han hade en poäng till godo på en sextett bestående av Hector, Berg, Lars Degerman, Vällingby SS, Robert Bator, SK Rockaden, Stockholm, samt Magnus Wahlbom, Rödeby SK.

Degerman hade släpft ifrån sig två remier på ett tidigt stadium. Sakta men säkert arbetade han sig upp mot den absoluta toppen och det blev han som fick i uppgift att försöka spräcka Rolf Bergströms nolla. Det såg länge ut som om Västeråsspelaren skulle lyckas hålla remi i ett olikfärgat löparslutspel med bonde under. I ett av turneringens sista partier lyckades dock Degerman forcera en vinst.

Jonny Hector hade snabbt rest sig efter debaclet mot Bergström och i sjätte rondens besegrade han Carsten Høi, Danmark i ett publikfriande parti. Nu gjorde han Bergström och Degerman sällskap på den översta tribunen genom en minst lika underhållande vinst mot Hans Jonsson:

SICILIANSKT PARTI (B 57)

Jonny Hector Hans Jonsson
Kirsebärgs SK Schack 08

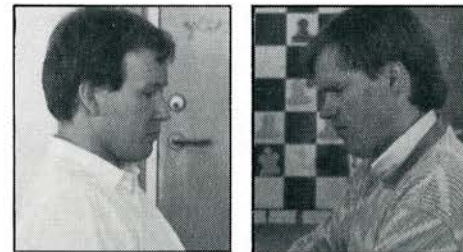
1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. Sge2 d6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 Sf6 6. Lc4 Db6 7. Sde2

En annan möjlighet som prövats i denna ställning är 7. Sdb5 a6 8. Le3 Da5 9. Sd4.

7. – e6 8. 0–0 Le7 9. Lb3 0–0 10. Sg3 Ld7 11. Kh1 Tfe8 12. Lg5 Sa5

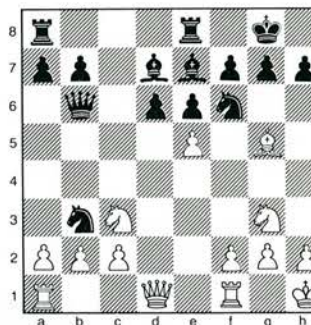
Detta drag möjliggör för vit att inleda komplicerade taktiska förvecklingar.

13. e5!? Sxb3

Rolf Bergström (t h) förlorade sista rondens parti mot Lars Degerman (t v) men gjorde ändå något av sitt livs turnering i Limhamn Open.

Det gick inte att spela 13. – dxe5? 14. Lxf6 Lxf6 15. Dxd7 med pjäsvinst för vit. Däremot hade 13. – Sd5 14. Lxe7 Sxb3 15. axb3 Txe7 16. Sxd5 exd5 varit möjligt.

14. exf6!?

Ett drag som gör partiet mycket intressant och underhållande. Man kan ifrågasätta korrektheten men de uppkommande ställningarna är mycket svåra att värdera.

14. – Sxa1

Här hade 14. – gxf6? stupat på 15. Lh6! Lf8 16. Lxf8 Sxa1 17. Lh6! osv.

15. fxg7 Dxb2

Kanske var 15. – f6 spelbart.

16. Sce4

Eller 16. Dxa1 Dxa1 17. Txa1 f6 18. Lf4 e5 19. Le3 Txe7 med oklart spel. Det verkar dock som om svart har ersättning för pjäsen.

16. – Lc6 17. Sxd6 Sxc2?

Nu borde svart ha spelat 17. – f6! varpå den betydelsefulla bonden på e7 hade fallit.

18. Dh5 g6

Här hade det varit för sent att spela 18. – f6 på grund av 19. Df7† Kh8 20. Sxe8 Txe8 21. Df8† osv.

19. Dh4 Dd4 20. Sde4 Lxe4 21. Sxe4 h5 22. Lf6 e5 23. Dg5 Kh7

Eftersom 23. – Dxe4? 24. Dh6 hade slutat med matt.

24. f3 Dd3 25. Tg1 Se3 26. Lxe5 Sd5

Enda draget med tanke på att vit hotade 27. Sf6†.

Behövs domare?

Den frågan diskuterades i april vid ett välbesökt domarseminarium i Stockholm i regi av Sveriges Schackförbunds regel- och domarkommitté.

Alla var överens om att domare behövs, särskilt som vi går mot en alltmer professionell inställning hos både spelare och arrangörer. Detta ökar kraven på domarnas förmåga att fatta korrekta beslut.

Deltagarna ville bl a att förbundsdomare dömer i Elitserien redan till hösten, att division I döms av distriktsdomare inom fem år och att division II och III döms av klubbdomare inom fem år. I förbundets tävlingar bör domare utses redan i början av säsongen för att en vettig fördelning av uppdragen ska kunna ske.

Kostnadsnivån diskuterades livligt. Jan Berglund berättade bl a att domare vid VM-matcherna lever gott på sina arvoden. Vid internationella toppturneringar jämställs domarna med spelare och betalas därefter. Svenska domare får resor, logi och traktementen enligt statliga normer. Till detta kommer 400 kr/dag för förbundsdomare, 200 kr/dag för distriktsdomare och 50 kr/dag för klubbdomare. Dessa ersättningar ses som en målsättning inom en femårsperiod.

Seminarier hade också synpunkter på oskicket att lämna walk over. Några röster ur diskussionen:

– Spelarna borde fylla i en w o-blankett vid tävlingen.

– Bestrafva alla som lämnar w o med ett avdrag på 50 rankingpoäng.

– Det är för billigt att lämna w o i allsvenskan.

Vidare efterlystes en tävlingskalender eller någon instans dit man kan vända sig för att få reda på *alla* tävlingar. En ordentligt skött kalender skulle, framhölls det, kunna eliminera onödiga kollisioner mellan turneringar.

27. Lb2!

Svarts dam blir därmed bunden till försvaret av springaren på d5. Dessutom görs fältet e5 ledigt för vits dam med matthot. Vits bonde på e7 går inte att slå: 27. – Txe7? 28. Sf6† Sxf6 29. Dxf6 Tg8 30. Dxe7.

27. – f5 28. Sf6† Sxf6 29. Dxf6 Tg8 30. Df7† Kh6 31. h4 g5

Eller 31. – f4 32. Lf6! g5 33. hxg5† osv.

32. hxg5† Kxg5 33. Df6† Kf4 34. Le1† Kg3 35. De5† f4

Eller 35. – Kh4 36. Dh2† matt eller 35. – Kf2 36. De1† matt.

36. Lxf4† Kf2

Eller 36. – Kh4 följt av t ex 37. Lg5† Txg5 38. Dh2† matt.

37. Del1† matt.

(Kommentarer: Bo Aurell)

Partiet mellan Magnus Wahlbom och Klaus Berg slutade med remi, trots vinstförsök från båda. Robert Bator slutligen plockades effektivt ned av Stellan Brynell.

För vinnartrion innebar slutresultatet ett tillskott i kassan på vardera 6 335 kr. Vid beräkning av kvalitetspoäng visade sig som väntat att Bergström låg i topp. Kvalitetspoäng är ett otyg, men med tanke på turneringsförloppet kändes det denna gång riktigt att ge honom en välförtjänt turneringsseger.

Slutställning: 1–3) Jonny Hector, Kirseberg SK, Lars Degerman, Vällingby SS och Rolf Bergström 6, 4–8) Stellan Brynell, Limhamns SK, Carsten Høi, Danmark, Björn Ahlander, Malmö SS, Klaus Berg, Danmark och Magnus Wahlbom, Rödeby SK 5½, 9–22) Nils-Gustaf Renman, Schack 08, Robert Bator, SK Rockaden, Stockholm, Johan Ingbrandt, Schack 08, Hans Jonsson, Schack 08, Ari Ziegler, AK-77, Göteborg, Arnthor Einarsson, Malmö SS, Tiger Hillarp Persson, Lunds ASK, Anders Nylén, Limhamns SK, Christian Jepson, Lunds ASK, Arne Qwint, Lunds ASK, Karl Johan Moberg, SS Manhem, Lars-Erik Johansson, SK Kamraterna, Göteborg, Joakim Engsner, SS Manhem samt Kjell Wiiala, Jakobsbergs SS 5.

Nio rankingpriser à 800 kr fördelades på 17 framgångsrika poängplockare. Ett av dem erövrades av en spelare som delat ut många sådana priser i sina dar – Elof Bodgren, Karlstad ASS.

Björn Ansner

WASA GICK VIDARE I EUROPACUPEN

Första omgången i Europacupen för klubbtag slutade lyckligt för svenskt vidkommande. Wasa SK besegrade på bortaplan det finska mästarlaget Matby med 7½–4½ i en match som avgjordes den 16–17 april någon mil utanför Helsingfors. Richard Wessman rapporterar:

Vi blev väl mottagna och matchen genomfördes under trivsamma former. Det finska laget var mycket jämnt och det kan förklara dess dåliga resultat på de två första borden och dess goda på de två sista.

Efter första dagens spel ledde vi med fyra vinster mot två och därmed var kampen i praktiken avgjord. Ferdinand Hellers och Tom Wedberg imponerade med säkert och kraftfullt spel.

Första dagen vann Hellers mot Petri Kekki ett Franskt parti där svensken som vit tidigt lade beslag på en bonde. Andra dagen spelade han Kungsindiskt och vann enkelt ett slutspel.

Wedberg vann även han lätt i premiären men fick kämpa ordentligt i andra omgången med torn och löpare samt tre bönder mot torn och springare samt tre bönder. Till slut tog han i alla fall hela poängen även här och med detta resultat på toppborden var Wasas seger grundlagd.

Självt spelade jag bort en mycket god ställning i mitt andra parti men lyckades vinna det första på följande sätt:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 87)

Richard Wessman
Wasa SK

Mika Ebeling
Matby SK

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5

Ebeling var med i det finska OS-laget och från Thessaloniki-bulletinerna hade jag lärt mig att han spelade Grünfeld. Jag hade alltså förberett mig noggrant och det gick hem.

4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Le4 0–0 8. Se2 c5 9. 0–0 Sc6 10. Le3 Dc7

Just denna variant väntade jag mig. Vit kommer bättre med den följande manövern.

11. Tc1 Td8 12. Lf4! Dd7 13. d5 Sa5 14. Ld3
Tack vare terrängövervikten i centrum har vit de bättre chanserna.

14. – b6 15. c4 e5!

Svart måste försöka blockera vits bonde-massa.

16. Lg5 Tf8

Kanske är 16. – Te8 det mest precisa draget.

17. Sg3!?

För att hålla tillbaka f-bonden.

17. – La6 18. Ld2.

Helsingborgs
Schacksällskap
inbjuder till

BENGT EKENBERGS MINNESTURNERING

TID: Söndagen den 13 aug. 1989 kl. 10.00.
Personlig anmälan senast 9.30.

SPELLOKAL: Nicolaiskolan, Helsingborg.

SPELFORM: 7 ronder Monrad – Snabbschack.

HANDICAP: A=2100 och däröver.
B=2099–1750.
C=1749 och därunder.

BETÄNKETID: (A–A) (B–B) (C–C) 15–15 min.
(A–B) (B–C) 10–20 min.
(A–C) 5–25 min.

PRISER: 1:a 3000:– 2:a 1500:–
(vid 50 deltagare) 3:e 750:– 4:e 375:–
5:e 150:–

STARTAVGIFT: Seniorer 125:– Juniorer 75:–

ANMÄLAN: Genom insättning av avgiften på
postgiro 39 63 02 -2 Helsingborgs
Schacksällskap före den 7 aug.
Bengt Ekenbergs minne.

Tävlingsledare: Ronny Andersson 0435/348 06
Tore Bengtsson 042/13 77 45

Att spela 18. f4 gick inte på grund av 18. – h6!.

18. – Sb7 19. f4 Sd6?!

Bättre och naturligare var 19. – exf4.

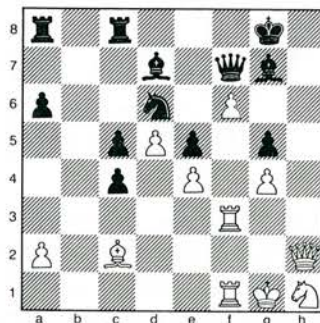
20. f5! De7 21. Dg4 Lc8 22. Tf3 f6 23. Tcf1 Ld7 24. Dh4 a6

Här visste jag inte riktigt hur jag skulle fortsätta angreppet. Jag beslöt mig till sist för följande pikanta manöver:

25. Sh1!? g5 26. Df2 Df7 27. g4! Tfc8 28. h4 h6 29. hxg5 hxg5 30. Dh2! b5 31. Lxg5!

Bryter upp svarts försvar. Efter detta kraftdrag tror jag att vits ställning är så gott som vunnen.

31. – bxc4 32. Lc2 fxc5 33. f6

Om svart nu flyttar sin löpare från g7 så faller bonden på e5 och hela ställningen rasar. Ebeling lyckas hitta det bästa försvaret.

33. – Lxg4! 34. fxc7 Dxc7 35. Tf6!?

Ett obehagligt drag i svarts tidsnöd.

35. – Se8?!

Nu vinner vit enkelt

36. Tf8+! Dxf8 37. Txf8+ Kxf8 38. Sf2 Ld7 39. Dxe5

Och denna ställning vann jag enkelt med dam och två förbundna fribönder.

På de övriga borden svarade Caspar Carleson för en god insats med 1½ poäng medan Peder Berkell och Göran Åström fick mager utdelning. Så här såg matchprotokollet ut:

Matthby SK

1) P Kekki	0 0	–	F Hellers	1 1
2) M Kivistö	0 0	–	T Wedberg	1 1
3) M Ebeling	0 1	–	R Wessman	1 0
4) J Kekki	0 ½	–	C Carleson	1 ½
5) P Lehtivaara	1 ½	–	P Berkell	0 ½
6) K Pulkinen	1 ½	–	G Åström	0 ½
	2 2½		4 3½	

Wasa SK

I nästa omgång möter Wasa ett tjeckiskt universitetslag med den lovande unge spelaren Pavel Blatný i spetsen. Matchen spelas på hemmaplan någon gång i sommar.

Richard Wessman

Sverige slog Danmark

Sverige vann den årliga landskampen mot Danmark, som spelades i Malmö 20–21 maj, med 9½–6½. Första dagen blev siffrorna 5–3, andra 4½–3½. På första bord segrade Ulf Andersson i båda partierna mot Carsten Høi.

Referat och partier i nästa nummer av TfS!

Tävlingskalender

- 17 juni: Jacob Ekelunds Minne i Örebro, snabbschack – se annons i TfS nr 2.
- 17–18 juni: Växjöspelen – se annons i TfS nr 4.
- 20–30 juni: IV Barneväl-Cup i Debrecen, Ungern med kat XII-turnering till minnet av IGM Gedeon Barcza samt öppen int turnering (11 ronder). Inf: Prof Dr István Pálffy, H-4024 Debrecen, Béke u 8, Hungary, tel 52-16-666 (ext 148) (a), 52-15-462 (b).
- 30 juni–16 juli: SM i Sundsvall – se inbjudan i TfS nr 3.
- 8–16 juli: Öppen int turnering i Oberwart, Österrike (9 ronder). Inf: Martha Eigenbauer & Trude Fülöp, Verwaltung des Internates Stadt Oberwart, Schulgasse 31, A-7400 Oberwart, Austria, tel 0 33 52/28 66 eller 0 33 52/89 40.
- 18 juli–6 aug: Schackfestival i Biel, Schweiz, flera olika turneringar – inf: Internationales Schachfestival Biel, Hans Suri, Postfach 1105, CH: 2501 Biel/Bienne, Schweiz.
- 21–23 juli: Borås Open – se annons i TfS nr 4.
- 22–30 juli: Nordiska mästerskapet i Esbo, Finland – se inbjudan i detta nr.
- 26–29 juli: Göteborg Cup, öppen för spelare födda tidigast 1971. Inf: Sven Ljungqvist, Bäckebovägen 31, Hisings-Backa, tel 031/52 33 78.
- 28 juli–6 aug: Täby Open (tillika DM för Stockholm), inf: Hans Svedbark tel 08/758 21 68 och Börje Johansson, tel 08/768 39 38.
- 28 juli–6 aug: Gausdal Chess Festival med bl a Peer Gynt International 28/7–3/8 (9 ronder) och Gausdal International 5/8–13/8 (9 ronder). Inf: A J Eikrem, Briskebyveien 48, N-0259 Oslo, tel 00947/2-55 22 84.
- 3–6 aug: Rödeby sommarschack – se annons i detta nr.
- 9 aug–3 sept: World Cup VI i Skellefteå med bl a Expolaris Cup 2/8–3/9 (11 ronder). Första pris: 20 000 kr!
- 11–13 aug: Augustiturneringen, Enköping (7 ronder). Inf: Görling 0171/811 18.
- 11–13 aug: Lilla Rockaden Open, Stockholm, öppen för spelare födda tidigast 1975 (långpartier). Inf: SK Rockaden tel 08/45 11 59.
- 13 aug: Bengt Ekenbergs Minnesturnering, Helsingborg – se annons i detta nr.
- 20 aug: Schack i det gröna, blix i Hembygdsparken, Kinna. Inf: tel 0320/103 88 eller 0320/631 43.
- 22–31 aug: Öppen int turnering på Korfu. Inf: Kerkira Chess Club, Nikiforou 8 GR-491 00 Korfu, Greece, tel 30-1-3222694 och 30-661-42786.

Nya Zeeland vill arrangera nästa års VM-match med Wellington som spelplats. I detta för oss avlägsna land finns en lång schacklig tradition och dess nationella mästerskap är ett av de äldsta i världen. Mest kända spelare är Murray Chandler, som sedan många år är bosatt i England.

KERES MEMORIAL

Sedan 1977 spelas i Tallinn, Estland en välbesatt turnering till minnet av landets genom tiderna mest namnkunnige spelare Paul Keres (1916–1975). Keres torde vara den starkaste mästare som aldrig nått en VM-match; fyra gånger blev han tvåa i kandidatturneringarna. Under sin karriär radade han upp massor av turneringssegrar och spelade en mängd vackra partier.

Då och då har svenskar deltagit i Keres Memorial. Axel Ornstein var med i den allra första turneringen och för ett par år sedan gjorde Lars Karlsson en hedersam insats.

I år fick Thomas Ernst rycka in med kort varsel. Han gjorde samma smärtsamma erfarenhet som många andra vilka oförberedda har ställt upp i tävlingar i Sovjet. 2½ poäng blev skörden sedan han förlorat mot bl a Jaan Ehlevest som därmed tog revansch för nederlaget i OS i höstas.

B-gruppen hade, i sann glasnost-anda, en intressant sammansättning. Här spelade en annan svensk IM, Jaan Eslon, född i Falköping av estniska föräldrar, och Ortvin Sarapu, född i Narva men sedan decennier bosatt i Nya Zeeland där han vunnit det nationella mästerskapet ett tjugotal gånger.

Segern i A-gruppen delades av tre man, till hemmapublikens stolthet bl a estländarna Ehlevest och Oll. I B-gruppen svarade dansken Lars Schandorff för ett utmärkt resultat.

A-gruppen: 1–3) Jaan Ehlevest, Lembit Oll och Gennadij Timosjenko, alla Sovjet 7 (av 10) 4–5) Vereslav Eingorn och Lev Psachis, båda Sovjet 6, 6) Viktor Gavrikov, Sovjet 5½, 7) Milan Draško, Jugoslavien 5, 8) Boris Gelfand, Sovjet 4½, 9–10) Thomas Ernst, Sverige och Mihail Marin, Rumänien 2½, 11) Juan Borges Mateos, Kuba 2.

B-gruppen: 1–2) Aleksander Kotjijev, Sovjet och Lars Schandorff, Danmark 8 (av 11), 3) Michael Rotsagov, Sovjet 7½, 4–5) Kalle Kijk och Olav Sepp, båda Sovjet 5½, 6–8) Jaan Narva och Madis Vooremaa, båda Sovjet samt Ortvin Sarapu, Nya Zeeland 5, 9–10) Jaan Eslon, Sverige och Hillar

Kärner, Sovjet 4½, 11) Aarne Hermelin, Sovjet 4, 12) Danko Bokan, Jugoslavien 3½.

Thomas Ernst hade en packe intressanta partier med sig hem:

FRANSKT PARTI (C 13)

Lembit Oll **Juan Borges Mateos**
Sovjet Kuba

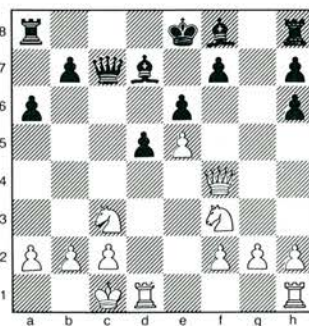
1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sg8

Nimzowitschs gamla drag, som idag dock inte anses vara tillräckligt för utjämning.

6. Le3! c5 7. dxc5 Sd7 8. Lb5 Dc7 9. Dd4 Sh6

Eller 9. – h5 10. La4! med fördel för vit (Wedberg – Bednarski, Malmö 1976).

10. Lxh6 Lxc5 11. Df4 gxh6 12. Sf3 Lf8 13. 0–0–0 a6 14. Lxd7† Lxd7

15. Txd5!

Ett fint offer, som naturligtvis inte får antas, t ex 15. – exd5 16. Sxd5 Dc6 17. Sf6† Ke7 18. Td1 Td8 19. Db4† Ke6 20. Sd4† med damvinst eller 16. – Da5 17. Sf6† Ke7 (Kd8

18. Dd4 Dc7 19. Td1 etc) 18. Dd4 Da4 19. Dd6† Kd8 20. Db6† Kc8 (eller Ke7) 21. Td1 med vinnande angrepp, t ex 21. – Dc6 22. Sxd7.

15. – Tg8 16. Se4 0–0–0 17. Td2 f5

Svart är förlorad och försöker, fullt riktigt, att komplicera spelet.

18. Sf6 Tg6 19. g3

Garderar damen och därmed indirekt den hotade springaren på f6.

19. – Le7 20. Thd1!

Nu besvaras 20. – Lxf6 med 21. exf6 Dxf6 22. gxf4 Txf6 23. Se5 med vinst av den fånglade löparen på d7.

20. – Lc6 21. Sd4 Lxf6 22. Sxe6!

Vinner damen. Partiet är över.

22. – Txd2 23. Sxc7 Txd1†

Eller 23. – Lg5 24. Dxf5† Ld7 25. Df8† etc.

24. Kxd1 Ld8 25. Sa8 Le4 26. h4 b5 27. f3 Lxa8 28. Dxf5†

De vita fribönderna avgör kampen.

28. – Kc7 29. Df7† Kb6 30. e6! Tgx3 31. e7 Lxe7 32. Dxe7 Lxf3† 33. Kd2 Tg2† 34. Kd3 Lc6 35. De3† Kb7 36. De7†

Dragupprepning i tidsnöd.

36. – Kb6 37. De3† Kb7 38. Dxb6 Le8 39. Dxb7† Kb6 40. Dh6† Lg6† 41. Ke3 uppgivet.

Från samma rond, den andra, är den här duellen hämtad:

DAMINDISKT FÖRSVAR (E 12)

Boris Gelfand **Jaan Ehlevest**
Sovjet Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. Sc3 Lb7 5. a3 d5 6. Lg5 Le7 7. Lxf6 Lxf6 8. cxd5 exd5 9. g3 0–0 10. Lg2 De7 11. Db3 Td8 12. 0–0 c5!

Svart rycker genast åt sig initiativet.

13. Tad1 Sa6 14. e3 Lc6 15. Tfe1 Tac8 16. Dc2 Sc7 17. Td2 Sb5 18. Sxb5 Lxb5 19. Tc1 De8

Med hotet 20. – cxd4.

20. Dd1 c4

Härmed skaffar sig svart bondemajoriteten på damflygeln, en faktor som kommer att spela en avgörande roll i slutspelet.

21. Kh1 La4 22. De1 b5 23. Te2 Td6 24. Sd2 Dd8

Nu strandar centrumframstöten 25. e4 på 25. – Lxd4 26. exd5 Lxb2!. Vit måste alltså offra ytterligare tid på förberedelser och under tiden avancerar svart på damflygeln.

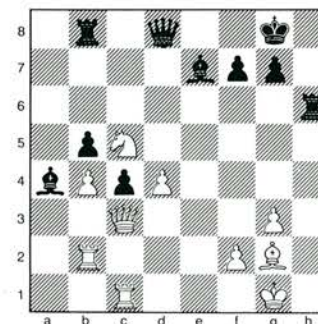
25. Sb1 Tb8 26. Lh3 a5 27. b4 axb4 28. axb4

Eller 28. Dxb4 Le7 och svart fördriver vits dam i nästa drag.

28. – Le7 29. Tb2 Ta6 30. Dc3 h5 31. Lg2 h4

Ett försök att luckra upp den vita kungsställningen. Situationen är fortfarande oklar. 32. Sd2 Th6 33. e4 Tf6 34. Kg1 hxg3 35. hxg3 dxe4 36. Sxe4 Th6 37. Sc5

Eller 37. d5 Dxd5! 38. Sf6† Lxf6 med fördel för svart. Textdraget tillåter ett chansrikt kvalitetsoffer.

37. – Td6! 38. Sb7 Txb7 39. Lxb7 Lf6 40. Te2 Lxd4 41. Df3 Tf6 42. Dg2 g5 43. Tce1 Kg7 44. Dd5 Dxd5 45. Lxd5 Td6 46. Le4 Lc3 47. Tbl

Vit är tvingad till passivitet.

47. – Ld2! 48. Kf1 c3

En fruktansvärd fribonde.

49. f3 Td4 50. Lf5 Kf6 51. Lh7 Td8 52. Kf2 Tc8 53. Ld3 Th8 54. g4 Td8 55. Lf5 Lf4 56. Kg2 Td5

Det hotar 57. – Txf5 58. gxf5 c2.

57. Lh7 Td4 58. Lf5 Td2!

Svart har äntligen funnit den rätta planen och nu tvingas vit offra löparen för c-bonden.

59. Kf2

Eller 59. Te1 c2 60. Txd2 Lxd2.

52. – c2 60. Lxc2 Txc2 61. uppgivet

I nästa rond tog Ehlevest en ny seger:

SPANSKT PARTI (C 82)

Jaan Ehlevest **Mihail Marin**
Sovjet Rumänien

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Sxe4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. Sbd2!?

Det moderna alternativet till den klassiska 9. c3-varianten. Nu besvaras 9. – Le7 med 10. Sxe4 dxe4 11. Lxe6 fxe6 12. Sg5 Dxd1 13. Txd1 Lxg5 14. Lxg5 med fördel för vit (Sax – Tarjan, Hastings 1977–78).

Den andra stora varianten i öppet Spanskt är 9. De2, uppkallad efter Paul Keres.

9. – Sc5 10. c3 d4!

Huvudvarianten. Draget spelades första gången i det berömda partiet Capablanca – Lasker, St Petersburg 1914.

11. Lxe6

Det skarpa angreppsdraget 11. Sg5, känt från VM-matchen Karpov – Kortchnoi 1978, anses numera inte bereda svart några svårigheter efter 11. – Dxc5 12. Df3 Ld7 13. Lxf7+ Ke7 14. Ld5 Sxe5 15. De2 d3 16. De1 c6 med oklart spel.

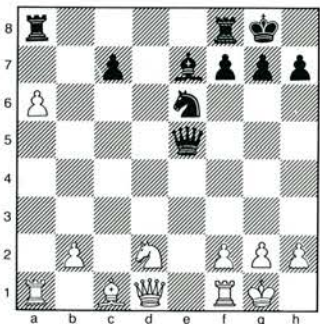
11. – Sxe6 12. cxd4 Sxd4 13. a4!

Ett bra drag, men ingen nyhet. Draget spelades första gången i det 18:e VM-partiet Karpov – Kortchnoi, Merano 1981.

13. – Le7 14. Sxd4 Dxd4

Kortchnoi försökte med 14. – Sxd4 men kom i nackdel efter 15. Se4 Se6 16. Le3 0–0 17. f4.

15. axb5 Dxe5 16. bxa6 0–0

Svart har offrat en bonde för att bli av med sina svagheter på damflygeln. Han har goda remichanser i den öppna ställning som nu har uppstått.

17. Da4 Tf8 18. a7 Tb7 19. Sf3 Dd5 20. Le3 Lc5 21. Tad1 Db3 22. Dxb3 Txb3 23. Lxc5 Sxc5 24. Sd4 Tb7

Vit har lyckats behålla sin merbonde, som svart inte kunde ta tillbaka genom 24. – Txb2. Efter 25. Tb1 hade vit trängt in via b-linjen.

25. Sc6 Kf8 26. f3 Ke8

Svart kämpar fortfarande för utjämning. 26. – Tb6 hade besvarats med 27. Td8+ Txd8 28. Sxd8 Ta6 29. Sc6.

27. Td5 Se6 28. b4 Tb6 29. b5!

Avgörande. Den starka springaren på c6 lamslår svarts spel.

29. – g6 30. f4 Txc6

Ett förtvivlans offer, som dock hjälper föga.

31. bxc6 Txa7 32. f5 gxf5 33. Tdxf5 Sd8 34. Th5 Sxc6 35. Txb7 Se5 36. Te1 Ta5 37. Th5 f6 38. Th7 Kd8 39. Tfl Ta6 40. Tc1 c6 41. h3 uppgivet.

I femte rondan presenterade Eingorn en teoretisk nyhet i Grünfeld:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 97)

Vereslav Eingorn

Viktor Gavrikov

Sovjet

Sovjet

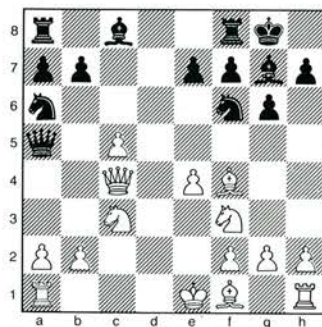
1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 0–0 7. e4 Sa6

Tack vare Kasparovs framgångar med textdraget har detta på senare år blivit lika populärt som det tidigare vanliga 7. – Lg4. 8. Lf4

Huvudvarianten inleds med 8. Le2, se t ex partiet Beljavskij – Kasparov, Belfort 1988. 8. – c5 9. dxc5

Detta drag betraktas av teorin som ganska harmlöst. I stället rekommenderas 9. Td1.

9. – Da5

10. e5!

En fin teoretisk nyhet. 10. Db5 Dxb5 11. Lxb5 Sxc5 12. e5 Sfd7 13. 0–0 Se6 leder till lika spel.

10. – Sd7

På 10. – Le6 spelar vit inte 11. exf6 Lxf6 som ger svart starkt angrepp efter t ex 12. Dd3 Sb4 utan 11. Db5 med klar fördel i slutspelet.

11. a3!

Detta är poängen: svart tvingas slå på c5 med damen.

11. – Dxc5 12. Sd5 Te8?

Ett grovt fel. Det enkla 12. – e6 hade gett svart tillfredsställande spel, t ex 13. Dxc5

Sdxc5! 14. Se7+ Kh8 15. b4 Se4 16. Ld3 f5 eller 14. Sf6+ Lxf6 15. exf6 Se4 16. Le5 Sac5 med hotet Sd7.

13. Td1 h6 14. h3 g5 15. Dxc5! Sdxc5 16. Le3 Svart har stora problem med att fullfölja utvecklingen, t ex 16. – Le6? 17. Lxc5 Sxc5 18. Sc7.

16. – e6 17. Sf6+ Lxf6 18. exf6 Se4 19. h4 Sxf6 20. hxg5 Sg4 21. gxh6 Sxe3 22. fxe3

Svart är förlorad. Han är bonde under och kan inte utveckla damflygeln.

22. – f6 23. g4 Sc5 24. g5 Kf7 25. b4 Se4 26. g6+!

Enklarest. Vit byter av den starka springaren på e4 mot sin löpare och samtidigt får han fältet e5 för sin egen springare.

26. – Kxg6 27. Ld3 f5 28. Lxe4 fxe4 29. h7 Th8 30. Se5+ Kf6

Eller 30. – Kg7 31. Ke2 Txb7 32. Tdg1+ Kh8 33. Sf7+ matt.

31. Th5 a5 32. b5 b6 33. Ke2 Txb7 34. Tfl+ uppgivet.

I sjunde rondan vann Psachis över Gelfand i bästa Ulf Andersson-stil:

DAMGAMBIT (D 47)

Lev Psachis

Boris Gelfand

Sovjet

Sovjet

1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. c4 e6 4. e3 Sbd7 5. Sc3 e6 6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5 8. Ld3 Lb7

En elastisk fortsättning. Med detta utvecklingsdrag satsar svart på en avvaktande taktik. 8. – a6 leder till Meranerförsvaret.

9. e4!

Vit måste spela energiskt för att kunna kämpa om initiativet.

9. – b4 10. Sa4 c5 11. e5 Sd5 12. 0–0!

Svart utjämnar lättare efter 12. Sxc5 Sxc5 13. dxc5 Lxc5 14. Lb5+ Ke7 15. 0–0 Db6 16. Ld3 h6 17. De2 Thd8, enligt Uhlmann – Larsen, match 1971.

12. – h6

Vit står bättre efter 12. – cxd4 13. Te1.

13. a3 a6

För att förhindra en senare löparschack på b5.

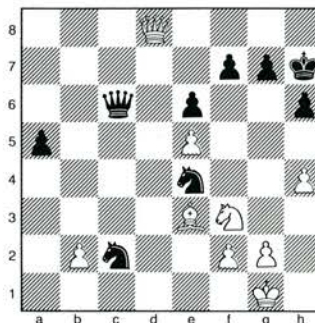
14. De2 Lc6 15. Sxc5 Lxc5 16. dxc5 Sxc5 17. Lc4 0–0 18. axb4 Sxb4 19. Ta3 Ld5

Svart spelar konsekvent på avbyten och remi, en taktik som nästan lyckas.

20. Lxd5 Dxd5 21. Td1 Db7 22. Le3 Tac8 23. Tc3 Sd7 24. Tb3 Sc5 25. Tc3 Se4

Detta är inkonsekvent; med 25. – Sd7 skulle svart lättare ha kunnat nå den eftersträvalda halva poängen.

26. Tc4 Txc4 27. Dxc4 Tc8 28. Db3 a5 29. h4 Db5 30. Td4 Dc6 31. Dd1 Sc2 32. Td8+ Txd8 33. Dxd8+ Kh7

34. Sd4!

Nu visar det sig att den svarta springaren på e4 är i blåsväder. Efter 34. – Sxd4 35. Dxd4 följt av 36. Kh2 hotar vit att erövra springaren med 37. f3.

34. – Dc4 35. Sxc2 Dxc2 36. Dd4

Med samma hot.

36. – f6 37. exf6 Sxf6 38. f3 Df5

Svart har störst remichanser i ett damslutspel, och därför bör han sträva efter att undvika dambyte. Men detta skulle kunna bli svårt i längden, för vit kan spela löparen till e5 och försöka bygga upp ett kungangrepp.

Kort sagt: Svart har en svår försvarsuppgift. 39. Lf4 Dd5 40. Le5! Dxd4+ 41. Lxd4 a4 42. Kf2

Även bondeslutspelen är fördelaktigt för vit efter 42. Lxf6 gxf6 43. Kf2.

42. – Kgg6 43. Ke3 Sd7 44. Ke4 Kf7 45. Kd3 g5 46. hxg5 hxg5 47. Kc4!

A-bonden är förlorad och partiet kan inte hållas.

47. – e5 48. Le3 Kg6 49. Kb5 g4 50. fxd4 Sf6 51. Kxa4 e4 52. b4 Sd5 53. Lf2 Kg5 54. b5 Kxg4 55. Ka5 e3 56. Le1 Se7 57. b6 Sc6+ 58. Kb5 Sd8 59. Ka6 Kf4 60. b7 uppgivet.

Järnvägsmännens mästerskap i snabb-schack har spelats i Örebro med 38 deltagare. C G Olausson tog full pott, 9 poäng av 9 möjliga och segrade före Hans Hedström 7½ och Leif Eriksson 6½. Alla tre representerar Stockholmsklubben Hagalund.

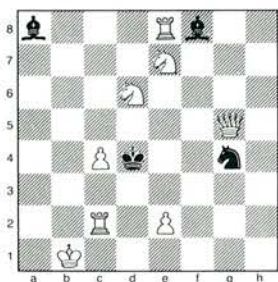
Problem

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson,
PL 6292, S-443 91 Lerum

14792. Bent M Muus
DK-Haderslev

(Hedersomnämningen i TFS' nybörjarturnering)

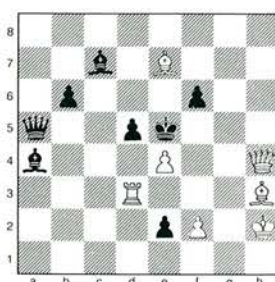
Matt i 2 drag

14793. Göran Forslund
Linköping

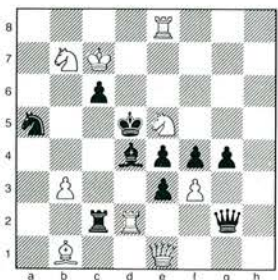
Matt i 2 drag

14794. Kåre Andersson
Svenshögen

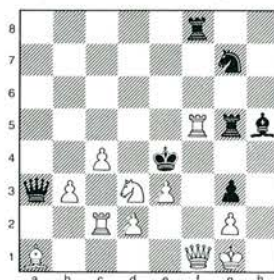
Matt i 4 drag

14795. Udo Degener
& Mirko Degenkolbe
DDR-Nordhausen/Merane

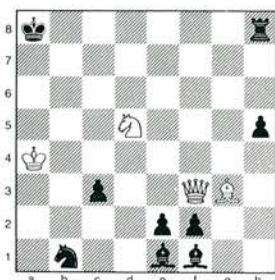
Matt i 2 drag

14796. L Makaronez
& N Nadezjdin
SU-Brjansk/Tscherepowez

Matt i 3 drag

14797. Hilding Fröberg
Handen

Matt i 3 drag

Lösningstid 15 augusti.

Uppgift 14792 är tillägnad författarens vän Teddy Thögerson på hans 35-årsdag. 14794 är tillägnad Lennart Larsson.

Till Tidskrift för Schacks nordiska turnering för nybörjare och mindre rutinerade problemister, utlyst i häfte 3 1987, inkom endast två problem. Båda problemen, nr 14792 och 14793 ovan, är förtjänstfullt kon-

struerade och belönas med hedersomnämning. Författarna önskas lycka till i fortsättningen.

Dödsfall. En av Sveriges främsta problemlister, fil dr Carl-Erik Lind, avled den 1 mars vid 82 års ålder. Lind ägnade sig med förkärlek åt hjälpmattsproblem och retrograda analyser. Inom dessa sina specialgebit skapade han flera verk av bestående värde.

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand,
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

ALLAN WERLE

– en schackmästare som komponerar

Vem känner inte Allan Werle – en av det svenska schackets "grand old men"?

För några månader sedan gick han med bravur in i sitt 82:a levnadsår. Är det någon som tiden inte tycks bita på, så är det schackmästaren, –journalisten, –forskaren, idrottsmannen (dubbel landslagsman i schack och gång!) samt sist men inte minst schackkompositören AW.

Allan har många likheter med ett annat av vårt lands stora schacknamn: den nyligen bortgångne Erik Lundin. Även om Erik Lundins schackbana var mera lysande skäms inte heller Allans för sig. Som bäst var han SM-tvåa och har nog också klarat ett och annat Stockholmsmästerskap (möjligen rent av före Ludde?).

Dessa båda har även andra beröringspunkter, t ex ett sunt liv. Inget matfrosseri, inga starka drycker och ingen tobak, men i stället mycket motion och friluftsliv. Därav

vitaliteten – både den fysiska och mentala ända in i aktningvärd ålder.

Men var Ludde Allans överman i tävlingschack, så är Allan främst som all round-begåvning. Hans mångsidighet är enastående och liknar Axel Åkerbloms.

Vid sidan av sina framgångar som tävlings-spelare har Allan gjort sig känd som en bemärkt problem- och studieförfattare. Han är pappa till omkring 200 kompositioner, därav cirka en fjärdedel studier. De sistnämnda bär ofta den praktiske spelarens prägel, dvs ligger nära det praktiska slutspelet.

I likhet med en annan av våra studiekoryfärer – Axel Ericsson – komponerar Allan sällan "stora" studier utan föredrar enkla, klara ställningar med få pjäser och kanske bara en, men en vass, poäng.

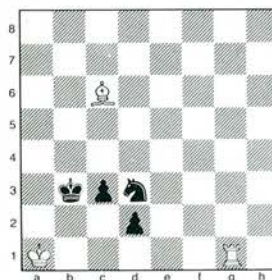
Här är några exempel på AW:s konst:

EN TRIO AV ALLAN WERLE

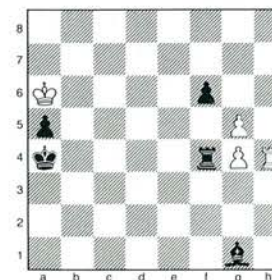
1) Målarnas medlemsblad

2) Rockadens medlemsblad 1951

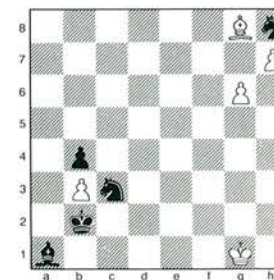
3) Folket 1954

Remi (3 drag)

Remi (4 drag)

Vinst (4 drag)

Lösningarna finns på sid 195.

Fyra delade första pris i Avesta

Fyra man delade segern i årets upplaga, den fjärde i ordningen, av Avesta Open som traditionsenligt avgjordes i anslutning till Kristi Himmelsfärdsdag i Markussskolan i Avesta.

En av dem, Magnus Eriksson, Limhamns SK får väl betecknas som en överraskning, särskilt som han föredrog att resa till Dalarna i stället för att tävla på hemmaplan i Limhamn Open.

Särskiljningsreglerna placerade honom på första plats, men prispengarna delades förstås som vanligt. Det blev en bra slant per man eftersom första pris uppgick till 8 000 kr.

71 spelare kom till start, den bästa siffran hittills. Högst rankade var stormästaren Lars Karlsson och IM Michael Wiedenkeller, som efter en inbördes remi inte oväntat kom att ingå i den segrande kvartetten tillsammans med Anders Larsson, Upsala ASS.

Arrangerande Avesta SS och Avesta Tidning hade glädjen att se en hemmaspelare bland de främsta. Det var Torbjörn Björklund, Malungs SK som delade femte plats.

Resultat: 1-4) Magnus Eriksson, Limhamns SK, Lars Karlsson, Södra/SASS, Michael Wiedenkeller, SK Rockaden, Stockholm och Anders Larsson, Upsala ASS 6 (av

7), 7-13) Anders Kling, SK Rockaden, Sundsvall, Torbjörn Björklund, Malungs SK, Torbjörn Glimbrant, Upsala ASS, Stefan Winge, Södra/SASS, Mats Lindgren, SK Rockaden, Umeå, Petter Schiller, Limhamns SK och Michael Berg, Hässelby SK 5.

Stormästare Karlsson vann ett intressant parti mot Anders Kling:

MODERNA FÖRSVARET (B 06)

Anders Kling Lars Karlsson
SK Rockaden, Sundsvall Södra/SASS

1. e4 g6 2. d4 d6 3. Sc3 Lg7 4. Le3 a6 5. f4 b5 6. Sf3 Lb7 7. Ld3 Sf6 8. e5 Sg4 9. Lg1 c5 10. e6 f5 11. dxc5 dxc5 12. h3 Sf6 13. Lxc5 Dc8 14. Le3 b4 15. Sa4 Sd5 16. Ld2 Dxe6† 17. Kf2 Dd6 18. De1 Sd7 19. Td1 Sc5 20. Sxc5 Dxc5† 21. Kg3 Lxb2 22. h4 a5 23. h5 0-0-0 24. De6† Kb8 25. Se6 gxh5 26. Txb5 Thg8† 27. Tg5 Tgx5† 28. fxg5 Dc7 29. Te1 Lc8 30. uppgivet.

Anders Eriksson vann Diös Open

Öppna Mälardalsmästerskapet – Diös Open – i Västerås i slutet av mars samlade 83 deltagare i fyra klasser. Anders Eriksson, Västerås ASK vann en säker seger före Robert Åström:

1) Anders Eriksson, Västerås ASK 6 (av 7), 2) Robert Åström, SS Luleå 5, 3) Torbjörn Glimbrant, Upsala ASS 4½, 4) Anders Larsson, Upsala ASS 4½, 5) Rolf Bergström, Västerås ASK 4, 6) Jörgen Eriksson, Eskilstuna SK 4, 7) Patrik Rundquist, Linde SK 4, 8) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 4, 9) Tore Segerström, Köpings SS 4.

Klass I vanns av Fredrik Larsson, Ervalla SS och de två klass II-grupperna av Fredrik Larsson, Västerås ÖSK respektive Per Lindkvist, SK City, Eskilstuna.

Tre klass III-segrare korades: Magnus Larsson, Västerås ÖSK, Matti Mikkanen, Eskilstuna FF och Per Gunnarsson, Virsbo SK.

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
117 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37
Postgiro: 55 08 86-6

VII 1989

enciklopedija šahovskih završnica u 5 tomova
энциклопедия шахматных окончаний в 5 томах
encyclopaedia of chess endings in 5 volumes
encyclopédie der schachendeckele in 5 Bänden
enciclopedia de finales d'echecs en 5 tomes
enciclopedia del finali scacchi in 5 volumi
encyklopedi över slutspel i schack i 5 delar
チェスの終局体系全5巻
موسوعة خواتم اللعبة الشطرنج في خمسة أجزاء

EDITOR:
A. Matanović

CONTRIBUTORS:
A. Adorjan
Y. Averbah
M. Botwinnik
L. Ftacnik
R. Hübner
N. Minev
J. Nunn
J. Speelman
E. Sveshnikov

The fourth volume contains all types of endings with queens on board. Even the most subtle ones: a pawn against a queen. When does the stronger side win? What do the experts say, what is written down in books, what does computer conclude?

points to shorter ways, corrects the mistakes old several decades, shows for example, how in the game Tal-Taimanov the stronger side missed to win three times, the weaker side missed to draw three times, while the play in this game is considered as an exemplary one.

Is this the first book which brings a definitive truth on one segment of a chess game? Is this the last book on queen endings?

Chess Informant

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
 ISSN 0040-6848

Sensationellt erbjudande från Mästarting AB

Chess Base II (grundpaket)

+ **Atari Dator 1040 ST**

+ **Många olika program** ^{(se} _{nedan)}

= 9.495:- totalt

ChessBase är den datoriserade hjälpredan för arkivering och analys av både Dina egna och 1 000-tals andra kända schackpartier.

Grundpaketet som ingår (ord. pris 1 770:-) innehåller — förutom själva systemprogrammet — 500 kända partier, tysk öppningsmodul, illustrerad handbok samt 800 VM-partier med ca 1 000 klassifikationsställningar.

I övrigt ingår i paketet:

- Atari 1040 ST (Tangentbord: 1024 Kb RAM/192 Kb ROM, inbyggd 3,5" floppy 720 Kb, RF modulator, GEM, ST-Basic, mus samt monokrom sv/v högupplösningsmonitor). Ordinarie pris 7 995:-.
- Superpack (21 spel och 4 nyttoprogram) — bara detta värt 5 000:-.
- 1 ST Word Plus (ordbehandlingsprogram på svenska). Ord. pris 995:-.

Information om ChessBase, som Du naturligtvis kan köpa separat, liksom de övriga programalternativ som erbjuds, får Du hos oss!

Vi skickar Dig också gärna en broschyr om Atari 1040 ST.

ChessBase

MT

Mästarting AB

Besöksadress: Skogsbacken 27
 Box 6002, 172 06 Sundbyberg. 08-733 96 50.